NĂM THỨ MƯỜI BẢY. — SỐ THỨ 3603 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY CHỦ-NHẬT 24 MARS 1929

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

Ban-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 10480

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page:
Une seule insertion. . . . 0$80 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Cái công-dụng thuốc tây ở xứ mình

Chẳng cần phải nói thì ở trong thời-đại này cũng không mấy ai là không phải công nhận rằng cái môn y-học Thái-tây là một môn học rất chuyên-tinh, rất hoàn-bị, đã phát-minh được nhiều điều bí hiểm, đã thí-nghiệm được nhiều điều đích xác, đã kinh-trị được nhiều công hiệu hẳn-hoi; trải qua kể hàng bao nhiêu những bậc triết-nhân thạc-học bên Âu châu nghiên-cứu tinh-vi, khám-phá những bệnh-tượng bệnh-tình, điều-chế những dược-phương dược-vị, thành một cái chuyên khoa công xảo về nghề hoạt-nhân độ-thế, mà đến nay truyền bá hầu khắp cả hoàn-cầu; nói ngay ở đông-phương mình như nước Tàu, nước Nhật, nước Xiêm trước cũng cùng theo một cái y-học cổ của Đông-phương, cũng dùng một thứ thuốc bằng các loài cây cỏ như ở nước mình, bây giờ cũng dần dần học theo y-học Tây, cũng dùng thuốc Tây cả, có thể nói rằng những học-thuật của người Tây, về đường y dược cũng như về đường kỹ-nghệ, về đường canh-nông, về đường thương-mại, về đường vận-tải; đều có cái sức mạnh chi-phối cả thế-giới không một dân nào một nước nào không phải dập lấy làm mẫu, phỏng-lấy làm nòng, có cái nòng cái mẫu ấy thì mới có thể duy-trì được cuộc sinh-hoạt ở trong cái thế-giới cạnh-tranh này; dù người thủ cựu đến đâu cũng không còn ai dám kiên chấp nhất-định không học thuốc tây không dùng thuốc tây được nữa.

Nước mình xưa kia y-học thì học theo y-học Tàu, y-dược cũng dùng toàn y dược Tàu; đương cái lúc y-học Tàu còn khảo cứu đến nơi, y-dược Tàu còn thông hành rất rộng, thì dù chưa biết đem so sánh với y-học y-dược Tây bây giờ hơn kém thế nào, nhưng ở cái thời-đại nhân-sinh còn thuần phác làm ăn còn đơn-giản giao-thông còn chật-hẹp, tật bệnh còn ít còn thường, thì cái y-học ấy, cái y-dược ấy cũng tạm đủ để mà chữa chạy cho nhau, chống chọi được với khí-hậu thủy thổ ở xứ mình mà đỡ được cái họa yểu vong, giảm được cái phần khổ thống cho mình. Từ khi có cái cuộc Âu-Á giao thông, cách sinh-hoạt trong đời người thành ra thay đổi cả, cạnh-tranh mạnh hơn, mà lao-động nhiều hơn, tinh lực phải dùng nhiều, mà thân thể thành ra suy tổn chóng, những bệnh-trứng bệnh-chứng nó lại theo những đường giao-thông rất mau rất tiện nào tàu thủy, nào xe hỏa, nào điện-tuyến, nào ô-tô, nào phi-cơ, nào phi-đĩnh mà man-diên rải rắc cũng cực tiện cực mau; các tật bệnh đời nay hầu như không thể lấy y-học, y-dược riêng của một xứ mình mà điều trị được, phải có cái y-học, y-dược phổ-thông cả toàn thế-giới, gom góp hết mọi điều phát-minh trong thế-giới, tụ họp hết các thứ tài-liệu trong thế-giới thì mới hòng đỡ được cái họa yểu vong, giảm được cái nỗi khổ thống một vài phần, gia-dĩ người mình từ khi có thuốc tây truyền bá tới, tức là từ khi có người Pháp đặt bảo-hộ ở xứ mình, thì theo học chữ Pháp, tập-tành học-thuật người Pháp một ngày một đông, càng ngày càng chuyên, thành ra người học theo y học cũ, nghiên-cứu y-dược cũ của mình xứ một ngày một thua, càng ngày càng kém; sự dưỡng sinh trị bệnh ở xứ mình từ đây trở về sau, có lẽ rồi cũng đến có ngày không dùng thuốc tây không được vậy.

Cứ cái lý-thế tất-nhiên thì thuốc tây không phải không rất ích cho người mình, mà người mình không thể không phải cần đến thuốc tây như thế; mà nay thử xét xem cái quan-niệm của người mình đối với thuốc tây thế nào?

Lúc mới có thuốc tây truyền bá tới thì người mình không ai là không còn hồ nghi, còn bỡ-ngỡ, cái thời-kỳ quá độ ấy chẳng nói làm chi, đến nay thì thuốc tây ở trong xứ mình, tiến hành cũng đã rộng, chữa trị cũng đã nhiều, người mình cũng đã mắt trông thấy, không thì cũng tai nghe thấy minh bạch, những là cưa, là cắt, là nối ruột, là nặn tan, là mắt đã mù mà chữa lại sáng, là chân đã liệt mà chữa lại lành, là thuốc tiêm, thuốc thụt, dược đáo xuân hồi, thật là linh hiệu; vậy mà chỉ trừ một số ít những nhà có người thâm-thông tây-học, có người giao-hiệp thông-thạo với người tây nhiều, hoặc là những nhà quyền quí giàu sang lắm bạc dư tiền, lấy sự dùng thuốc tây cũng là một sự tự biệt với kẻ nghèo người khó, thì đã có thích dùng thuốc tây, ham dùng thuốc tây thật; còn nhất-ban dân-giã nói đến thuốc tây thì ẵn nửa như sợ sệt, như ngần-ngừ, như lo ngại, như bối rối mà chưa dám bạo dạn dùng, chưa muốn hăm-hở dùng ngay, cực chẳng đã đến lúc bệnh đã nguy, thuốc ta đã cùng, thầy ta đã bỏ, thì mới đánh liều đưa tới nhà thương hay vào quan Đốc-tơ nào đó, cũng cầm bằng đánh tiếng bạc cuối cùng, có thế nào cho khỏi hối hận, hoặc lại có phần để xin chữ quan thầy thuốc xét khám mà cho phép chôn cất được yên toàn. Ấy cái quan-niệm người mình đối với thuốc tây phần nhiều còn như thế cả.

(Còn nữa)

D. B. T.

Việc Trung-hoa

Ngày 16 mars 1929

Lý-tế-Thâm đối với thời-cục

Lý-tế-Thâm ở Nam-kinh có tuyên-bố rằng về phần mình đối với thời-cục bao giờ cũng sẵn lòng ủng-hộ cuộc thống nhất, phục-tùng chính-phủ trung-ương và hết lòng ủng-hộ Tưởng chủ tịch, theo cái ý ấy nếu có phải Lý-mình đến thế nào cũng không dám tiến. Vì vậy nên sau được lệnh tuyên triệu, [illegible] đến thủ-đô ngay, và trước ngày khai hội toàn quốc đại-biểu thứ ba các quan chính-trưởng quan ở Quảng-đông đều đến dự cả, nhân vậy càng tỏ cái ý thực thà Nam phương ủng-hộ chính-phủ trung-ương. Sau nữa phân hội chính-trị ở Quảng-châu cũng đã thôi làm việc để đợi lệnh tài-triệt của chính-phủ trung-ương. Còn cái án quyết nghị hội bên khiển ta cũng đã thi-hành. Vậy mà bên ngoài hằng ngày lại có nhiều tin đồn nọ kia, có điều là phái phản-động bịa đặt ra, không có gì là xác thực cả.

Đối với việc Hồ-nam, Lý-tế-Thâm lại xin hết sức dùng cách hòa-bình để giải quyết.

Tin Phùng-ngọc-Tường

Thoạn-hữu-Tam vâng lệnh Phùng-ngọc-Tường, ngày 14 mars thì từ Hà-nam đến Bắc-bình cùng Thương-chấn hợp họp, [illegible] lệnh Phùng-ngọc-Tường, ngày 13 đến Sơn-tây hội-kiến Diêm-tích-Sơn, đối với thời-sự cũng có bàn đến.

Các lĩnh-tụ trung-ương điện giục Phùng-ngọc-Tường đến Nam-kinh dự cuộc đại hội lần thứ ba, nhưng Phùng có đồng ý không thì chưa biết.

Tưởng-giới-Thạch giải trừ chức tổng-tư-lệnh

Tưởng-giới-Thạch có tuyên-ngôn nay xin tuân lệnh giải trừ chức tổng tư-lệnh quân cách-mệnh, không những chỉ là kết sự biên-chế trong lúc chiến-tranh, để yên lòng người nước, lại đem sự thống nhất chính lệnh của quốc-gia để bày tỏ cho thế-giới biết.

(Dịch báo Tàu)

Ngày 22 Mars 1929

Tình hình chiến sự

Thượng-hải. — Bạch-sùng-Hi bỏ miền bắc mà đi, vì quân lính phản nghịch. Người tỳ-tướng chính của Bạch là Lý-phẩm-Tiên, tỏ cho Bạch đủ các ác-tệ.

Ngụy-ích-Tam, tỳ-tướng của Phùng-ngọc-Tường chỉ huy quân lính ở Bắc-kinh. Phùng-ngọc-Tường tuyên bố rằng trung thành với Nam-kinh, nhưng vẫn đem quân đến thành ấy. Ở Hán-khẩu, các quan binh bắt cu-ly để chở đạn được, khí-giới và hành lý.

Kho khí-giới ở Mã-dương làm việc cả đêm [illegible] ngày để chế đạn dược.

Quân của Vũ-Hán, do tướng Yeh-Chi chỉ huy, vẫn đuổi quân của chính-phủ trung-ương ra ngoài đường cương-giới Hồ-nam, vì Giang-tây, và tiến cả vào địa hạt Giang-tây.

Quân của chính-phủ hiện nay động binh đến hơn tám sư-đoàn, là những quân cũ và đạo quân thứ nhất do Tưởng-giới-Thạch chỉ huy.

Tưởng-giới-Thạch có lời tuyên bố tự xưng là người hộ vệ cho quốc-gia, và các luật Quốc-dân đảng.

Tưởng-giới-Thạch có tuyên bố rằng chính-phủ Nam-kinh là một chính-phủ cách-mệnh, vậy chính-phủ dùng các phương-sách cách mệnh mà bắt tất cả các quan địa-phương phải theo quyền chính-phủ trung-ương để hộ vệ cho các tôn chỉ cách mệnh.

Các nhà đứng làm trung-gian hết sức điều đình để giữ cho khỏi xảy ra việc quyết liệt, nhưng xem chừng chậm mất rồi.

Lý-tế-Thâm bị bắt

Thượng hải. — [illegible] rằng Lý-tế-Thâm bị bắt, Quân của chính phủ đã vào tỉnh Hồ-bắc. Quân khởi nghịch tụ tập ở các thành lớn.

Việc tòa thẩm phán tạm thời

Thượng hải. — Các quan tòa Trung hoa lại nói, nếu viên quan tòa Trung-hoa bị đình chức không được phục chức, thì các quan thẩm-phán Trung-hoa không dự tòa án. Quan chánh cảnh sát đã đến điều đình với các quan tòa Trung-hoa, bày tỏ mọi lẽ rằng chớ nên để cho việc chính trị làm ngăn trở việc tư-pháp, nhưng cũng không ăn thua gì. Sau quan lính sự lâu năm nhất, phải bãi việc đình chức viên quan tòa Trung-hoa có ối.

Một đường hàng không

Hương-cảng. — Ở Quảng-châu có [illegible] sẽ mở một đường hàng-không bưu điện, chở cả hành khách, từ Nam kinh Liễu-châu Ngô-châu Quảng-châu đến Hán-khẩu. Theo mệnh lệnh của chánh-phủ Vũ-hán (Hán-khẩu) thì ở các nơi ấy hiện đã đặt đường bay.

A. R. I. P.

Tin buồn về quan Thông-chế Foch

Nước Pháp

Ngày thứ năm hồi 15 giờ, thứ dân nghị-viện vừa họp xong, thì ông nghị-trưởng đọc lời biểu-dương công trạng quan thống-chế Foch. Tất cả các ông nghị-viên đều đứng lên, yên lặng mà nghe một cách cảm-động « Cái danh-hiệu của vị danh-tướng ấy của nước Pháp, từ giờ sẽ có quan-hệ mật-thiết với việc giải-thoát cho tổ-quốc. Từ nay cái danh-hiệu ấy sẽ ghi vào trong lịch-sử của nhân-loại. »

Ngày thứ năm, quan Poincaré quan Barthou, quan thống-chế Pétain và đại tướng Weygand, hội nghị để ấn định các việc tiểu tiết về lễ quốc táng. Lễ ấy định vào ngày thứ ba này, nhưng chưa nhất định. Sau buổi hội đồng ấy, các quan thượng-thư có tuyên ngôn rằng các việc của hội-đồng ấn-định, bà gia-quyến quan thống-chế có ưng thuận mới thi-hành, nhưng chắc rằng sẽ mai táng ở Paris tại Chu-hiên lăng.

Các vị thượng-quan ở Paris, đại biểu của các nhân-đẳng trong xã-hội, kế tiếp nhau đến viếng tại nhà quan thống chế. Cô Foch, là em ruột quan thống-chế, tới nơi ngày hôm thứ năm, hồi 9 giờ 30. Cô rất lấy làm cảm động.

Sáng thứ sáu, hồi 8 giờ đã làm lễ nhập quan. Gia-quyến của thống-chế, có quan đại tướng Weygand ở đấy, ai nấy khéo léo, và cảm động vô cùng. Công chúng được vào dâng trước linh sàng.

Linh cữu sẽ đặt ở khải hoàn môn ban ngày hôm chủ nhật, và ban đêm chủ nhật sang ngày thứ hai. Ngày thứ hai sẽ rước đến nhà thờ Notre Dame, đến ngày thứ ba sẽ làm lễ.

Không thể kể hết được các giấy má của khắp thế giới gửi đến chia buồn ở điện quan giám quốc.

Trong khắp nước các công sở đều kéo cờ rủ để tang. Sáng hôm nay một đội tàu bay lượn trên nhà quan thống chế, vòng một vòng lớn như vòng hoa của không-quân viếng quan thống-chế là thống tướng các binh gia Đồng minh vậy.

Công tước York, con trai thứ hai Anh hoàng sẽ đại diện Anh hoàng đến dự lễ.

M. Myron Herrick, đại sứ Hoa-kỳ, sẽ đại diện quan tổng thống Hoover, và đại tướng Pershing sẽ đại diện binh gia Hoa-kỳ.

Các đội quân Bỉ, Ý Anh, và Tchécoslovaques sắp tới nơi.

Nước Tchécoslovaquie

Các báo có in viền đen để [illegible] Foch, cho là « người giải-thoát cho các dân-tộc bị áp chế ».

Binh gia nước Tchécoslovaquie sẽ cử tướng Syrovy, và một số đại-biểu về liên-đội 21e gọi là liên-đội Foch đến dự tang lễ. Binh gia để tang 8 ngày.

Ngày 25 mars xứ-bộ Pháp sẽ đặt ở cửa hầm nhà the Eglise des Chevaliers de Malte.

Nước Đức

Các báo đăng tin buồn về quan thống-chế Foch mà bình-phẩm rất nhiều. Báo *Neue Freie Presse* có nói các nước thắng trận, và các nước bại trận đều nên nghiêng là sở trước mộ quan thống-chế Foch là một vị danh-tướng, một nhà đại ái-quốc, có để lại cho hậu-thế một bài học hay.

Báo *Kolnische Politik* có nói « Quan thống-chế Foch cai-huy một số binh-sĩ to nhất xưa nay, cộng tới sáu triệu người. Cái danh-hiệu ngài thực biểu-hiện tài võ-lược giỏi và cái tài đức cao vậy.

Báo *Gazette de Voss* có nói: Giả thử quan thống-chế không dài việc điều đình cuộc đình chiến, thì có thể làm cho cuộc thất-bại của Đức thành ra một sự hại to, để thêm sự vẻ-vang cho quan thống-chế. Vậy, thế mà khi đã chắc thắng trận, thì quan thống-chế bắt đình chiến ngay. Cái việc ấy nên khiến ta ngợi khen hơn là các võ-công của quan thống-chế.

M. Von Lersner, nguyên tổng-trưởng phái-bộ nước Đức ở Versailles, có nói: Quan thống-chế Foch tạ-thế, là mất một vị danh-tướng, vì kiên-nhẫn, vì trí-tuệ, đã quyết được sự thắng bại.

Nước Ý

Quan thống-chế Caviglia cùng một cơ kị-binh nước Ý sẽ đến dự tang lễ.

Quan thủ-tướng Mussolini thay lời binh gia nước Ý, điện lời chia buồn đến quan thượng-thư Painlevé.

Hoa-kỳ

Ông xã-trưởng thành New-York đã hạ-lệnh kéo cờ rủ, để để tang quan thống-chế.

Nam-kỳ

Hội Ái-hữu cựu chiến-binh đã gửi lời chia buồn với quan thủ-tướng về việc quan thống-chế Foch tạ-thế.

Ban hội những người có chiến-thư hội-tình có điện lời chia buồn cho bà thống-chế Foch.

Việc tuần-tiễu bọn Mọi bất phục ở Angkhê

Ngày 19, và ngày 20 Mars hai chiếc tàu bay, và ba đội lính khố xanh đã đến tuần-tiễu ở miền Cao-nguyên Angkhê.

Bọn Mọi bất phục chốn đi từ trước và đã đốt một phần các làng của họ.

Chúng bị tổn hại nhiều, song không chống cự lại. Nếu chúng không đầu hàng ngay, thì việc tuần-tiễu ấy cũng có ảnh hưởng lắm.

Lính đã đến đóng ở làng Kanbar và kiện đã trù các phương-sách để bảo-hộ con đường Pleiku, và các đồn-điền Dalignon.

Cái nạn đình công ở Ấn-độ

25 000 người thợ đình công ở Bombay để tỏ tình phản kháng việc bắt những người và đóng công sở.

14 nhà máy phải nghỉ.

Kuôcq ngu'w mo'iq
ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq:
sa'cq, huyênf, na'ngj, hoiz, ngaw
q f j z w

NHANF DAMF

Cái cảnh trái mắt trong một gia đình

Vợ mù nuôi chồng nghiện

Mới đây tôi có đi qua một phố kia, thấy một cô thầy bói đang ngồi tựa cái tráp, nét mặt có vẻ buồn bã, tưởng là cô thầy năm mới mà lại ế hàng, nên buồn bã chăng. Đang khi ấy bỗng có một người đàn-ông đầu bù tóc rối, quần áo lọ-lem, ở trong nhà đầy cái bức mành mành chạy ra, dật lấy cái tráp, cô thầy vô tình, nên bị ngã đánh sấp xuống, lóp ngóp vừa ngồi dậy vừa mếu máo nói rằng:

— Khốn nạn! Cậu rầm đấy bán cậu đã rõ, tôi có dám cho mất cậu đâu, từ sáng ngày đến giờ mới xem được có bài quẻ, được tất cả có ba hào. Định dành cho cả đồng để chuộc áo cho cậu, nếu giờ cậu lại đòi lấy mua thuốc, thì mai lấy áo đâu cho cậu đi chơi.

— Thôi chẳng chơi nữa, hãy để đó đấy, mai kia hãy chuộc, còn mấy hôm nữa mới hết hạn kia mà.

— Vâng, tráp đây cậu mở ra mà lấy.

Người kia liền mở cái tráp ra, lấy một năm xu vừa trình vừa xu, rồi vội vào trong nhà lấy cái áo trắng khoác lòng khoác vai, tay cầm cái chén hạt mít ra đi. Đi đâu? Đi mua thuốc. Còn cô thầy lại vội rờ lấy cái tráp, để vào bên sườn, rồi ngồi thừ người ra, nét mặt hiện ra cái vẻ trăm sầu nghìn thảm, hình như muốn khóc mà không có nước mắt vậy.

Tôi thấy vậy, có hỏi nhỏ người bên cạnh là anh chồng còn khỏe mạnh sao không đi làm gì để nuôi thân, lại trông vào người vợ mù. Hắn phải cung nuôi, mỗi ngày hai bữa cơm trắng, lại cả cơm đen nữa, thì sao cho đủ được. Người ấy có nói là chàng ta nguyên nhà giàu, mấy năm trước có làm tại sở kia, sau vì quá chơi bời, thành mất việc, và cửa nhà có gì bán hết cả, lại mắc phải cái nghiện nữa, người vợ vì lo nghĩ sinh ốm, rồi lại bị đau mắt, trong có mấy tháng giời thành ra mù, không làm ăn buôn bán gì được nữa, phải đi học bói để nuôi chồng con.

Tôi nghe xong rồi vội ra đi, đến lúc quay về, nhác trông vào trong bức mành mành, bên cái ngọn đèn chụp xanh xanh, đã thấy người nằm ngửa phưỡn bụng ra, cười khanh khách mà nói rằng:

Trò đời chín quả mẹ ơ, hằng ngày xảy ra biết bao nhiêu chuyện trái mắt khó coi, như cái việc ở trong một trình mà con nó vừa đọc cho mẹ nghe đó. Ấy mẹ giời bắt tội như thế, lại càng khuất mắt, chứ ông sáng lắm lại càng trông thấy những sự dơ bẩn ở trong đời.

Tôi lại hỏi người bên cạnh đó là ai, thì người ấy lại nói đó chính là chàng dật tráp lúc nãy. À thế ra chàng bây giờ đã no cơm đen rồi, nên thỉnh thoảng chỉ mới lại quay ra bồ nhất nghĩa với vợ đấy.

Chàng nói phải lắm, nhưng chàng đã biết trong đời hằng ngày xảy ra bao nhiêu chuyện trái mắt khó coi, vậy thì chính cái cảnh nhà chàng: vợ mù nuôi chồng nghiện, chàng mất sáng nên thử ngẫm lại xem thế nào.

Bất-Ấy.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Tin Saigon

Việc hỏa tai ở hãng Comptoirs Généraux

Saigon ngày 21 mars 1929

Trận hỏa tai ở hãng *Comptoirs Généraux* mới rồi xét ra cũng không thiệt hại lắm, như là tin người ta đã sợ trước.

Là nhờ được sự cứu hỏa mau chóng, cho nên chỉ cháy ở kho đường Charner mà thôi, còn các cửa hàng và các nhà giấy ở phố Catinat thì được vô sự.

Thiệt hại ước 300.000 đồng, nhưng may lại có bảo hiểm cả.

Giết người giữa ban ngày mà cướp cả một đàn trâu

(Suối-ngang)

Hồi 10 giờ 21 mars một người đàn bà Thổ đem một đàn mười con trâu đi chăn; đến tối người nhà không thấy về, liền đổ đi tìm, đến sáng hôm sau mới thấy xác người đàn bà kia đã bị treo cổ lên cành cây ở dưới sân Đồi-lửa cách suối Ngang chừng một kilomètre, còn đàn trâu thì đã biến mất rồi. Cứ theo lối trâu thì thấy đi về đường Thanh ra chợ Đền. Con đường này dù ở đâu mất trâu cũng đều thấy vết trâu đi về đường ấy, thực là cái tổ trộm trâu càng ngày càng dữ. Độ này xem ra trâu bò mất nhiều [illegible] rằng các nhà có trách-nhiệm tìm cách [illegible] cho dân.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	23 độ
15 giờ	25 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 23 Mars 1929, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 12 f. 35.

Thời giá quốc trái
Ngày 19 Mars 1929

3 %.	hoàn dần		77 10
3 ½ %.	hoàn dần		95 t. 00
4 %.	vĩnh viễn	1917	86 90
4 %.	»	1918	86 90
5 %.	»	1920	103 25
5 %.	hoàn dần	1920	118 t. 80
4 %.		1925	145 (?)
3 %.	vĩnh-viễn		72 f. 15
5 %.	1915-1916		99 f. 00

Ngạch học-chính. — M. Phùng-văn-Nha, có bằng Sư-phạm Pháp-Việt, được bổ dạy tạm trường An-châu (Bắc-giang)

Ngạch thừa phái. — M. Dương-hoàng-Giản, trước bổ đi Thanh-hà (Hải-dương), nhưng chưa đi, nay lại lưu lại tòng sự tại Hà-đông.

M. Đỗ-văn-Bảo, thừa-phái ở Hà-đông, nay đổi đi Thanh-hà.

Pardessus 4$ và 7$

Nhà DEMANGE Hanoi có rất nhiều pardessus kiểu đẹp lót suốt: Bằng dạ fantaisie 4 $ một, còn dạ đen thì 7 $.

Xin mời các qui-khách chiếu cố.

Trộm. — Nguyễn-văn-Thi, ở sau nhà thương Đồn-thủy, can việc ăn trộm của M. Nguyễn-văn-Luận ở số 15, đường Francis-Garnier, vậy đã bị bắt hỏi khẩu cung rồi tạm tha.

Giấy bạc giả 5 đồng. — Theo lệnh quan Dự-thẩm, sở mật thám đã cho xét về việc giấy bạc giả 5 đồng.

Lại hai ả sứa bị bắt. — Đặng-thị-Xuân, 19 tuổi và Trần-Tợ-Bích 18 tuổi, làm nghề thổ lậu, đã bị bắt tống vào nhà lục-xì.

Bệnh đậu mùa. — Sáng [illegible] người ta thấy xác một đứa bé con gái, chừng 2 tuổi vứt ở phố Larrivé, xem ra đứa bé chết về bệnh đậu mùa, vậy đã cho mang vào nhà xác.

Đứt giây điện. — Hồi 6 giờ chiều qua, một giây điện đứt ở bờ hồ may không việc gì đến ai. Nhà máy điện đã lập tức cho người đến chữa.

Lại bốn người bị bắt. — Lính cảnh sát lại vừa bắt được bốn người mang đến ba chục cân thịt lậu thuế lên thành-phố, vậy đã làm biên bản phạt.

Tại rạp chớp bóng
Palace Hanoi
Từ thứ tư 20 đến thứ ba 26 mars 1929
chiếu bản phim đặc-biệt!!!
VARIÉTÉS
Nhiều cảnh lạ mắt như chơi thuyền ban đêm, nhiều trò xiếc mà bên ta chưa hề được [illegible] thần tình.

Tại rạp chớp bóng
Family Hanoi
đang chiếu theo bản phim Hai mươi năm về sau « Vingt ans après » lại chiếu thêm nhiều trò khôi hài có giá-trị.

Ngài nào có phiếu Đông-Pháp 60 $ 00 muốn bán được giá cao hơn khi mua của Nhà-nước thời xin cứ hỏi tại hiệu đúc đồng.
Fonderie Tonkinoise
Hoàng-xuân-Lan
5bis Avenue Henri d'Orléans, Hanoi
(Ngõ Trạm, cổ cửa hiệu Demange)

Ngài ho du?
Vậy nên lập-tức đến hiệu **Bào-chế CHASSAGNE,** *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, vân vân, của ngài.
Nên xem lời cáo bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc **SIROP NOFAL.**

PHÒNG-THĂM-BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thọ đệ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd Ai-cập) Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại DƯƠNG GIA-LONG, 32.
GIÂY NÓI SỐ 236
3018

Đổi chỗ ở

Thăm bệnh không lấy tiền

Trước tôi ở nhà số 4 (trên gác)-phố Julien Blanc, sau nhà thương Phủ-doãn (đối ngạn với nhà điện) nay đã dọn sang số nhà 30 cũng dẫy ấy. Hiện có làm thuốc, vậy ai muốn hỏi thuốc thang gì, mời người cứ lại, hoặc gửi thư cũng được.

Phùng-năng-Tỉnh

Ai cũng làm lấy được
Chỉ [illegible] quintonine pha với một lít rượu vang thường thì sẽ được một thứ rượu vang rất bổ. Những lọ quintonine có bán tại hàng bào-chế BLANC, phố Paul-Bert, Hanoi, giá có 0 $ 60 một lọ.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Ỷ thế đòng tiền. — Một người tên là Phạm-hữu-Trương, ở số 135, đường Bonnal, chẳng biết có bao nhiêu tiền cho một người khác vay, sực một hôm gặp vợ người bị nợ đi ngoài phố liền túm lấy bắt nợ, đánh đập người ta rồi lại bóc lột người ta lấy 12 đồng nữa.

Cái người cậy của hành hung đó đã bị bắt giải vào tòa án.

Cướp thuyền. — Đêm 15 mars vừa rồi, một bọn cướp [illegible] Nguyễn-văn-Đê, đậu ở gần lò gạch Bréd, chúng đánh phải ba người bị thương. Hiện đương cho tra xét.

Ném đá lên ô-tô. — Hồi 7 giờ tối 18 mars vừa rồi, một chiếc ô-tô trên có mấy người Tây và đầm ngồi, đi đến km 21 đường Haiphong — Hanoi thì bị một lũ trẻ con chạy ra ném đá lên xe, mấy người ngồi trên xe bị thương ở tay và ở mặt. Hiện đã trình để tra xét cho ra lũ trẻ nhà nào nghịch bậy như thế.

Tại trường kỹ-nghệ thực-hành. — Cậu Hoàng-tiến-Lan, học trò trường kỹ-nghệ thực-hành, nay bị trụt, không được học trường ấy nữa.

BẮC-NINH

Chỉ vị đồng tiền. — Chiều ngày 21 mars, một người tên là Lê-văn-Lập, và vợ là Nguyễn-thị-Nam đến đòi nợ người hàng thêu tên là Chi một món tiền là 57 $ 50. Chẳng biết đôi bên lôi-thôi cãi cọ nhau thế nào, thành ra đánh nhau.

Cứ lời người có tiền cho vay nói thì khi đến đòi nợ, bị người có nợ cùng mẹ và đầy-tớ vác gậy xúm lại đánh.

Cứ lời người bị nợ nói thì vì người chủ nợ khi đến đòi nợ chửi rủa tầm cầu tàn-tệ, thành-thử đôi bên cùng cáu tiết, hóa đánh lộn nhau.

Kết-cục thì người chủ nợ, người có nợ đôi bên đều bị thương đau cả. Thế mới nợ!

SƠN-TÂY

Người lấy thuế chợ với khách đi chợ. — Một người bán hàng tiêu sành tên là Ng-văn-Chuyên ở phố Đông-thành, một hôm dọn hàng ra chợ bán, thì người lấy thuế chợ tên là Hong-Soo (người Tàu) đến đòi phải nộp thuế mỗ tháng 2 $ 50 về chỗ tiền dọn ra bán.

Người hàng tiêu thấy lấy thuế đắt thái quá, không chịu nộp, thì bị người lấy thuế ấy đập vỡ mất đến chục cái tiêu sành, giá đáng ngót chục bạc của người ta. Hiện có một người bán hàng gần đấy tên là Ng-thị-Mạt chứng nhận rằng trông thấy.

Lấy thuế đã có phép, cớ sao làm hại đến hàng hóa của người ta? Vậy việc này chắc quan trên sẽ minh xét cho các người buôn bán ở chợ khỏi bị những nhiễu thiệt-hại.

ĐAPCAU

Một việc nghịch tinh có thể chết người. — Chiều 21 mars, ông *Sếp* ga xếp-tàu, thấy người báo rằng có đèn báo hiệu xe-lửa trắng ở chỗ cách ga Tại-sầu chừng 500 thước không biết kẻ nào nghịch-tinh ném đá vào vỡ tan tành.

Lập tức ông *Sếp* ga đến nơi xem thì thấy đèn vỡ thật, mà trên đèn hãy còn có mấy viên đá.

Cứ lời ông *Sếp* ga nói thì con đường ấy chỉ có binh lính hay qua lại thôi; tất là mấy người lính lê-giương nào nghịch-tinh thế.

Sở sen đầm xét ra cũng một ý kiến như ông *Sếp* ga nhưng vẫn chưa dò xét đích xác kẻ nào.

PHỦ LẠNG-THƯƠNG

Lại vẫn nhà ấy. — Chiều hôm 19 Mars vừa rồi, chiếc ô-tô hàng số T. 4869, cũng lại cửa hiệu Chu-xuân-Đài ở số 11 phố hàng Bồ-nương, [illegible] Hanoi sang, khi tới ga Tại-sầu, lính sen-đầm thấy xe tải đông khách quá, liền bắt chừng lại, thì thấy xe ấy cứ phép chỉ được chở có 26 người mà hôm ấy lại tham chở những 45 người, tăng hơn lên những 19 người, lại còn các đồ hành-lý khác không kể.

Lập tức sở sen-đầm làm biên bản phạt và bắt phải hoàn tiền lại các hành khách tỉ lệ sự số phải đến xuống.

Mới có mấy hôm nay, một hiệu xe vận tải Chu-xuân-Đài phải phạt luôn mấy lần về tội tham hẻ đông khách quá lệ đã định; thế mà cứ thói nào tật ấy mãi, thì cũng tệ thật. Biết đâu rằng xe chở tham khách quá, thường lại [illegible] rất nguy-hiểm cho hành khách nữa. Xem như vậy, thì họ coi rẻ cái mạng hành khách thật.

NINH-GIANG

Đền với chùa. — Hôm vừa rồi, người đồng ở đền Chanh có cho người trình rằng pho tượng Cửu-long và cây cột phướn cùng ít bàn ghế của đền ấy không biết sao lại thấy ở chùa Tân-hưng cũng ở phố Ninh-giang. Người đồng đền Chanh có ý cho là nhà-sư chùa Tân-hưng lấy các đồ ấy của đền đem về chùa. Sau xét ra thì không phải Bụt bay, cũng không phải là chuyện nhà chùa đến trộm cắp gì nhau cả. Cứ lời dân phố Ninh-giang nói, thì khi chùa Tân-hưng mới lập, việc giữ chùa dân giao cả cho người đồng đền Chanh kiêm; vì chùa mới lập, bụt chưa tô, không có gì lễ bái, người đồng mới đem pho tượng Cửu-long của đền sang chùa để thờ, và ít bàn ghế để dùng. Kịp đến sau có nhà tìm được sư, thì người đồng lại chỉ được giữ đền thôi, không được kiêm cả chùa nữa. Nhà sư mới về, thấy Bụt vẫn ngồi yên trên bệ, thì cứ việc nam-mô trên, chứ biết đâu rằng Bụt chùa nhà với Bụt mượn. Người đồng vì mất mối lợi, mới mượn Bụt làm cớ mà sinh ra sự lôi thôi với sư. Hiện quan sở tại đã giảng giải cho đôi bên được êm, cho khỏi vì mối lợi mà đôi bên đem nhau ra bìu rếu.

SÁCH MỚI XUẤT BẢN
LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam
Đã có tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển	0 $ 30
Tiền cước mỗi quyển .	0 , 15

Ai ở xa xin viết thư về cho
ông BÙI-XUÂN-THÀNH
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

SÁCH LUẬT
Quan phó Biện-lý, *A. Dejean de la Batie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật gồm như:
1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá 2 $ 00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá 2 . 00
3° HANG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá . . . . . 1 . 00
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá . . . . 3 . 00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)
Bộ luật này, [illegible] chữ Pháp có bán tại bản-quán

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Xuân thủ đàm án. — (*tiếp theo*)

E. Thăng chánh lục (6-1):

Những viên thuộc-quan hàm tòng-lục phẩm (6-2) nay thăng chánh-lục (6-1) như sau này:

MM. [illegible], bộ Quảng-ngãi; Ng-xuân-Tư, Bang-tá Faifoo; Ung-Lịch, bang-tá Phan-rang; Trần-Bính, bang-tá Tuy-hòa; Nguyễn-văn-Hiền, bang-tá Qui-nhơn; Hồ đắc U ẩn, tạm-phái bộ Hộ; Trần-đình-Tân, Hậu-bổ Bình-thuận; Bửu-Tiệp, bang-tá Huế.

F. — Thăng tùng lục (6-2)

Những viên thuộc quan hàm chánh thất (7-1) nay thăng tùng-lục (6-2) như sau này:

MM. Nguyễn-hữu-Nghệ, lãnh tư-vụ bộ Công; Nguyễn-danh-Đăng, tạm-phái tỉnh Thanh-hóa; Phạm-ngọc-Bích lãnh Kinh-lịch, phủ Thừa-thiên; Lê-bá-Liên, bang-tá Plei-ku, (Kontum); Nguyễn-đức-Minh, bang-tá Thanh-hóa; Lang-vi-Túc, tri-huyện thổ Tương-dương (Nghệ-an); Nguyễn-v-Chinh, bang tá ở Cửa (Quảng-trị).

G. — Thăng chánh-thất (7-1)

Những viên thuộc quan hàm tùng thất 7-2) nay thăng chánh thất như sau này:

MM. Lê-xuân-Kỳ, châu-úy châu Lang-chánh (Thanh-hóa); Lê-thượng-Văn, tri-huyện thổ Phan-lý (Bình-thuận); Mã-Ôn, tri-huyện thổ Tánh-linh (Bình-thuận); Trần-văn-Tiếp, tạm-phái bộ Lại.

H. — Thăng tùng-thất (7-2)

M. Lang-vi-Năng, tri-huyện thổ Tương-dương (Nghệ-an).

I. — Thăng tùng-bát (8-2)

M. Bray, tri-phủ thổ Djiring (Haut Donnai).

J. — Thăng chánh cửu (9-1)

MM. Dương-tấn-Phát, tri-huyện thổ An-phước (Ninh-thuận); Lang-văn-Hải, tri-huyện thổ Vĩnh-hòa (Nghệ-an).

ĐÃ LÀ NGƯỜI BẮC-KỲ
CŨNG CẦN PHẢI XEM
Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:
1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*
2° *Việc khẩn đất ở miền trung du và thượng-du Bắc-kỳ.*
3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển	0 $ 15
Tiền cước thường .	0 , 05
Tiền cước Recommandé thêm	0 , 10

Thư và mandat gởi cho:
M. Lê-nguyên-Úc
61-63, Rue du Coton
HANOI
1281

Hiệu Bào-chế **MONTÈS**, 54, Phố Paul Bert, Hanoi

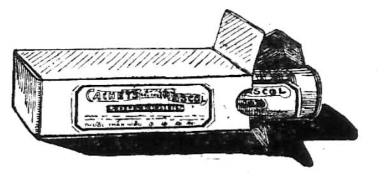

Hễ thấy ghê mình thì dùng ngay một viên thuốc Rascol là khỏi ngay bệnh cảm và bệnh sốt rét rừng!

Số 238

Nhi-nữ anh-hùng

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

... Vừa nói xong, thì đi đến một nơi thị-trấn nhỏ, thấy một nhà hàng ở trong còn có ánh sáng đèn, liền đến gọi cửa, nhà hàng sai người ra mở cửa đón vào. Ăn uống xong rồi đi ngủ ngay. Vừa chợp mắt thì bỗng nghe tiếng nhà hàng bên cạnh nói với chủ nhà hàng ấy là cho mượn mấy người để giúp sứ bắt tên tướng giặc. *Tề minh* ngồi ngay lên, đánh thức *Hách vũ* dậy, cùng chạy ra hỏi mới biết nhà hàng bên cạnh ấy, bắt được tên tướng giặc *Ngũ-lương tiêu*. Hai người mừng quá, liền bảo chủ nhà hàng rằng:

Chúng ta đây chính là bộ hạ quan khâm sai, vâng lệnh đi dò bắt tên tướng giặc ấy trong mấy hôm nay mà không gặp, nay nhà ngươi nên hỏi xem chính người nào bắt được, thì nên theo chúng ta cùng giải đến dinh để lĩnh thưởng.

Người chủ nhà hàng vâng lời đi ngay. Một lát *Ngụy-thành* cùng hai anh em họ Lưu giải *Ngũ-lương tiêu* đến, hai người hỏi rõ đầu đuôi, rồi lập tức đưa bọn ấy ra đi ngay. Đi đến giữa đường gặp *Tạ-tiên*, *Hoa-phấn*, rồi cùng đến Duyện-châu, thì vừa gặp quan khâm sai đóng hành-dinh ở đó. *Hách-vũ* cùng bọn kia giải ngay *Ngũ-lương-tiêu* vào trình nộp.

Bấy giờ giời đã tối, từ ngoài viên môn vào đến trong trướng, đèn đuốc thắp sáng như sao sa, các tướng đều cầm khí giới tàn hầu hai bên, nom rất oai nghiêm. *Tạ tiên*, *Hách-vũ* giải *Ngũ-lương-tiêu* vào bắt quì ở dưới thềm, rồi đến gần bên trướng quì bẩm.

Quan khâm sai nhìn *Ngũ lương-tiêu* rồi hỏi:

Mày là *Ngũ lương-tiêu* phải không?

Ngũ-lương-tiêu bấy giờ sợ run cầm cập, không nói nên lời, *Hách vũ* liền lấy giấy bút bắt nó làm tờ cung chiêu, rồi dâng lên trình.

Quan khâm sai xem xong, lập tức truyền lệnh bỏ *Ngũ-lương-tiêu* vào xe tù, sai *Hách-vũ*, *Tạ-tiên* cùng *Chủ-nhất-quan* mang một toán quân giải đi trước. Sáng hôm sau, quan khâm sai cùng *Hà* phu nhân kéo quân về tỉnh thành. Thế là việc tiễu trừ giặc cướp ở Sơn-đông của *An* khâm sai đến bây giờ mới được thành công hẳn.

Cờ bay gió cuốn mây tan,
Sông êm sóng ngọc thành tàn khói lang,
Một thân cung kiếm văn chương,
Công to có khách đài trang dự cùng,
Mới hay nhi nữ-anh-hùng.

.·.

Truyện NHI-NỮ-ANH-HÙNG này đến đây hãy tạm xin kết thúc, còn từ sau khi *An* khâm sai đã trở về lĩnh thành, xét ra được nhiều cái án rất ly kỳ và từ đó lại có nhiều việc nữa, nào *Thiết-đầu đà* thực hành thích ở huyện Ích-đô, nào mấy vị hiệp-nữ ra đời tỏ tài, nào các ni-cô đuổi bắt hòa-thượng, nào các anh-hùng đại náo ở phủ Thái-an, cùng việc *An* khâm sai về nghỉ ở thôn Song-phượng, *Đặng-cửu-công* sống lâu trăm tuổi, *An* lão-gia ngũ thế đồng đường, đều nói rõ cả ở bộ TỤC-NHI-NỮ ANH-HÙNG, sau này tìm được, sẽ dịch tiếp để hiến các độc giả.

Số 1

ĐÁY GIẾNG HỒN OAN

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Chuyện một con dâm phụ giết chồng rồi vứt thây xuống giếng, mượn cớ lấp đất cho đầy giếng lại, tưởng rằng che được mắt người, không ai còn biết đến nữa. Ngờ đâu ba năm sau gặp cụ Bao-long-đồ là một vị quan rất liêm minh, tra xét được ra. Cho hay lưới giời dẫu thưa, mà những kẻ gian tà không bao giờ thoát được.

HỒI THỨ NHẤT

Đàn xưa chắp mối tơ tình
Dây duyên ai biết lại thành dây oan.

Đời vua *Nhân-tôn* nhà Tống, về phủ Thai-châu tỉnh Chiết-giang, có một người tên là *Tôn-đại-lý* làm nghề buôn bán, một hôm cùng người em là *Tôn văn-lý* và người vợ là họ *Thang*, con gái là *Hiền cô*, sang Giang-nam bán hàng, nhưng khi đi đến cửa sông, *Văn-lý* vì rẽ đường đi trước, *Đại-lý* đi sau, rồi hai anh em thành ra lạc nhau, *Đại-lý* dò tìm khắp nơi đều không thấy cả.

Bấy giờ đất khách bơ vơ, *Đại-lý* không biết tính cách thế nào, sau phải đem vợ con đến ở nhờ nhà họ *Vương* ở đường cửa bắc huyện Định-viễn, ở luôn trong hai tháng giời, miệng ăn núi lở, có bao nhiêu tiền tiêu dùng hết cả, cùng kế quá phải bán cả quần áo và hành-trang, vợ chồng họ *Vương* thấy tình cảnh quẫn bách, liền giúp vốn cho mở một cửa hàng bán cơm rượu, trong có mấy tháng giời, vì chạy hàng đắt khách, nên đã kiếm được một món lời to. Sau lại gặp dịp may, nhờ được người dắt dìu vào làm một chân thư-lại ở huyện nha, liền giao giả ngôi hàng cho họ *Vương*, làm một cái nhà dựa theo bờ sông ở trên bến Thanh-phong; từ đó cái sinh kế ở trong nhà, mỗi ngày mỗi thêm dư-dụ.

Quê người lưu-lạc, vừa tìm được chốn yên thân, ngờ đâu con tạo khéo trêu người, chẳng bao lâu người vợ là họ *Thang* bỗng bị bệnh nặng, vừa đúng năm ngày thì tạ thế. Lo liệu các việc chôn cất xong, mỗi ngày hai buổi ở huyện-nha về, *Đại-lý* nghĩ đến tình vợ chồng hết tóc những ngày, bỗng dưng loan phượng lạc đàn, lòng thương nhớ kể sao cho xiết. Nghĩ vậy nên lại vật mình lăn khóc rất thảm thiết.

Hiền-Cô thấy cha thương xót quá như thế, sợ có hại đến thân thể chăng, nên tự mình cũng phải nén bớt lòng thương, đi đến bên cạnh lựa lời khuyên giải rằng:

Thưa cha, xin cha nên đỡ buồn làm vui, mẹ con đã chết rồi, dù người vàng cũng khôn chuộc lại, nay cha còn sống đấy, thể mọi cũng nên giữ gìn. Vậy con có mấy lời thành thực, xin bày tỏ để cha hay: Trong nhà bây giờ chỉ có hai cha con, cha là đàn ông hầu lâu chỉ làm việc quan, những việc vặt ở trong nhà không quen coi xét, còn con đây dẫu là phận gái, nhưng trẻ người non dạ, nào đã biết công việc làm ăn lo lắng ra làm sao. Phương chi cha nay dưới gối còn không, mối hương hỏa của nhà họ Tôn, không lẽ để vì cha mà nguội lạnh, con dù được cha hết lòng yêu dấu, coi gái cũng như giai, nhưng nghĩ mình mưu sự yếu chịu phận bèo, một mảng một dây, về ăn thế mai sau đã hẳn thế nào mà dám định. Vậy cha nên nhờ người làm mối lái, lấy một người kế mẫu về, trước để đỡ cha coi sóc việc nhà, sau nữa con đây cũng được nhờ đôi lời dạy bảo. Nếu nhờ phúc nhà lại sinh được một chút em giai, nối dõi tông-đường, lại càng thêm vui vẻ, chẳng hay ý cha có cho là phải không?

Đại-lý nghe nói, trong lòng lại càng đau xót, liền khóc lên nức nở, hồi lâu mới nói rằng:

(Còn nữa)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
MẶT MÀ-NEO,
15 chân-kính
Một đồ kim
cả chất đo-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
HÃY MUA HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
19, Phố Paul Bert, — HÀ-NỘI

Tết đến sau lưng

Đông qua xuân tới là là tết đã đến sau lưng. Trăm cảnh đã hồi xuân, khiến cho lòng người càng thêm vui-vẻ! Trước ngọn gió xuân, trong đám hoa xuân, uống một chén chè Kim-Thái mà thưởng thức thứ thật lạ cảm tình chan-chứa, lại dùng chè Kim-Thái làm tặng phẩm thì lại càng qui-hóa nhã-nhặn biết bao.

Chè Kim-Thái có nhiều hạng kể sau này:

Đài hằng-đào Bạch-kế-quan, Chinh-liên đào, vân vân. Còn nhiều kể không thể xiết, giá cả phải chăng.

Các liệt-quí sẵn lòng chiếu cố bản-hiệu nhất-luật hoan nghênh.

Bản chủ-nhân cẩn-bạch

3 Cantonnais Hanoi télép 480
140 Rue Chinois Haiphong télép 272

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE
de Publicité
14, RUE ROUGEMONT,
PARIS (IXe)

"FURAN" Bán chiêu hàng "S.A.F."

FURAN

Standard, sơn đen, 1 máy hãm, đủ đồ phụ, bảo-hành 3 năm, kèn thực tốt. . . . . . 32 $

Hảo hạng sơn đen, 2 máy hãm đủ đồ phụ . . . . 35 $

Có ống gắn lượng nặng 3 cái chân xích . . . . . 38 $

Nhà đại lý: DEVILLE, 116, đường Quan-Thánh, Hanoi

Xin chú-ý đến hiệu chè Chính-Thái, Song-Hỉ chính hiệu

CÁC NƠI PHÁ HÀNH
(HIỆU CHÈ VINH-MẬU)
Số nhà 144, phố Khách, Nam-định.
Số nhà 25, phố Hàng Ngang, Hanoi.
Số nhà 21, phố Đông-kinh, Hải-dương.
Ở các tỉnh Nam-kỳ và Bắc-kỳ đều có nơi phát-hành.

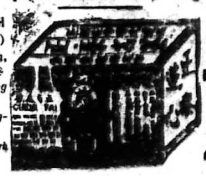

Năm 1926, đã trình Thương-bộ nước Pháp xét cả, và đăng kim-bài thưởng tiến làm đầu hiệu, người khác không được giả mạo. Gần đây cũng có nhiều quán vô-ý, chế ra hàng chè giả, mạo đăng danh-hiệu nhà bản-hiệu để tìm đối và mưu lợi. Vì thế bản-hiệu mới đổi dùng giấy niêm dán ở miệng bao chè, cách thức rất là tinh-tế, để phân biệt với hàng chè giả mạo, xin các quí khách để ý đến cho.

汪意正號正泰雙喜名茶
廣行發達
號茶茂泰
南人聯宜南
號第十四第一
南昌行內河
號五十二
南新寧嘉南
號一十二
南各所北南
信代有海
本十二百九千一號第
會用書註都商協大平寶
號本不人到號號號都商商
者信造製號新商電效
特用改特號本在射影號
昌號社以號口封式新
意留所幸君諸順又

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert Hanoi.

TÔ-HỒNG-ANH
N° 9, Bd Francis Garnier, Hanoi

Grand arrivage
tissus d'Eté

TAILLEUR - COUPEUR

Nhà may quần áo tây khéo nhất và cẩn thận nhất

NHÀ GIỒNG RĂNG

TRẦN-QUANG-MINH

Bản hiệu lập ở phố Hàng Bông-Lờ số nhà 199 Hanoi, đã lâu năm chuyên về nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng trắng, đen, vàng, bạc; nhổ răng, chữa sâu răng, và răng, răng đen đánh trắng, hàn lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già sẩy hết cả hàm, làm toàn cả hàm răng khác, đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nó cũng như răng thật không bận bịu gì cả.

Nay bản-hiệu xin mấy thứ giá thường dùng tạm như sau này.

RĂNG

Vàng một cái	5p.00
Bạc một cái	0p.00
Trắng một cái	0p.00
Đen một cái	0p.00
Đen đánh trắng một bộ	0p.00

Giồng nhiều có hạ giá

Các quý-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm hoặc hỏi hay điều gì bản-hiệu xin mời nghênh tiếp trọng, cất nghĩa minh bạch, và cam đoan làm hầu được như ý.

Các quý-khách ở tỉnh khác cần mời đến quý tỉnh làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về. Bản-hiệu sẽ có người đem tận nơi làm và giả nhời ngay.

Kính cáo
TRẦN-QUANG-MINH
Ouvrier Dentaire
199, Rue du Coton — Hanoi

TA ZÚP TA

HIỆU TÔI BÁN BUÔN BÁN LẺ

1° Tủ bạc khóa chữ toàn bằng thép.
2° Máy remington viết chữ quốc-ngữ.
3° Ciment và đủ các thứ sắt làm nhà cửa cầu cống.
4° Bao gai, dây gai, bao cói, cũ có, mới có, đủ các hàng.

Xin quí-khách chiếu-cố,
ĐỨC-LONG-HIỆU
90, Phố Mã-mây, Hanoi

Thuốc PEPTO KOLA ROBIN
(Peptone, Glycerophosphate et Kola)

Là một thứ thuốc rất bổ không thuốc nào bì kịp, chế riêng cho những người ăn không biết ngon, ngủ không yên giấc, hay là mệt nhọc khi làm công việc gì.

Thật là một thứ rượu thuốc mùi rất thơm ngon.

Mỗi khi ăn cơm xong uống một cốc nhỏ rượu này thì chóng lại sức.

Có gửi bán tại các hàng thuốc
XIN NHẬN KỸ LẤY HIỆU:
LABORATOIRES MAURICE ROBIN
13, Rue de Poissy, Paris
VÀ ĐỪNG MUA THUỐC NÀO KHÁC CẢ

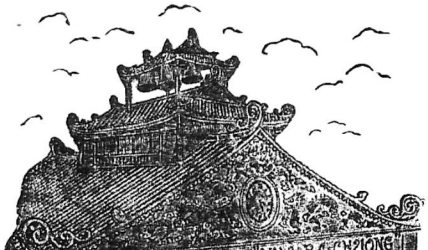

Qui-khách mua hàng của bản hiệu thì được hưởng đủ các lợi quyền:
1° Bản-hiệu bán hàng rất chiều khách và rất chung-thành với khách.
2° Bản-hiệu gửi hàng đi rất chóng và hàng gói ghém rất cẩn-thận.

Agents d'Annonces en Europe:
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
6, Rue Tronchet, PARIS
29, 21, 23, Budge, RE LONDRES

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

Mỗi năm có 63 số một vần

Nhà để bán
(Maisons à vendre)

Bán nhà gạch 2 từng, đất rộng được 104m2, ở con đường Bạch-mai, số nhà 146 dưới chợ mới [illegible] hiện cho hỏi ở ngay đấy. 7.712

MUỐN BÁN

Tỉnh Nam-định ở phố Hàng Song, có ba cái nhà số 73, 79, 81 và ruộng, ai muốn mua cái nào xin hỏi tại: số nhà 73, phố Hàng Song, tỉnh Nam-định. 7.718

Xe ô-tô
(Automobiles)

Muốn bán xe ô-tô «Peugeot» 10 mã-lực, chạy rất tốt. Đồ đồ phụ-tùng, đèn sơ-cua thắp đất. Giá rất rẻ.

Hỏi tại: 77a, đường Quan-thánh. 7.696

Vì đi xa mà bán xe ô-tô Zèbre, 10-12 mã-lực, chạy còn tốt lắm. Hỏi tại Hôtel de la Gare Hanoi. 7.713

Bán xe ô-tô Salmson 4 xi-lanh, 10 mã-lực, còn tốt. Hỏi tại Hôtel de la Gare Hanoi. 7.714

Muốn mua:
(On achète)

Cần mua đồng đen và bán sắt vụn, ở hãng SAUVAGE, từ ngày 25 đến 30 tháng ba tây, ai có đồng đen bán, và ai muốn mua sắt vụn, lại nhà giấy hãng SAUVAGE, 2, Place Nationale, Haiphong mà hỏi. 7.710

Tìm người làm
(Offres d'emploi)

Cần dùng Géomètres, arpenteurs và dessinateurs người bản-xứ.

Hỏi tại: Bureau d'Etudes Weisthenrich, [illegible] Déclare, Haiphong. Phải có giấy chứng-chỉ tốt. 7.715

Tìm thầy dạy học
(Leçons)

Dạy học và giảng giải lại bài vở chữ tây. Dạy học để thi lấy các văn bằng bản-xứ và văn bằng tây. Nữ giáo sư có văn-bằng chuyên dạy.

Hỏi tại số 1 phố hàng Bún và ngõ hàng Bún. 7.694

Lạc con
(Un enfant égaré)

Tên tôi là Trần-Nguyên-Chu ở làng Ngọc-hà, gần Hanoi (Tục gọi là Nhà-hồ đằng sau nhà sát-tôi) có đứa con gái lên sáu tuổi, tên là Bằng, khổ mặt tròn, nước da hơi trắng, tóc hái lối Nhật-bản, tính chậm nhanh nhẩu mà hay nói, bị lạc hay có đứa gió, tự nhiên sáng ngày hôm chủ-nhật 17 Mars 1929 đi đâu mất, lúc chân đi mặc quần chéo-go thâm và áo cánh trắng (Chị nó tên là Quảng, em nó tên là Tịnh).

Vậy ông bà nào có thấy cháu ở đâu, hay bắt được cháu lạc, thì xin làm phúc cho người mang cháu lại nhà, hoặc viết thơ cho tôi biết thì tôi xin chịu các phí-khoản và tạ ân nữa.

Trần-Nguyên-Chu, village Ngọc-hà
(Poste Yên-thái) Hà-đông. 7.709

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cải cách làm, lại tinh-tế cẩn thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Nhân khi cơ thể [illegible] thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh ghip, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$25 một litre

Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chất bệnh rất thân-hiệu mà đáng vào hạng thuốc tối thượng để trị các bệnh như là:

HO
HO GIÓ
GHÍP (Cảm thiên-thời)
HEN

có tóm lại là hết thảy các chứng-bệnh về khí-quản.

Liều-độ UỐNG: Cứ trung hai mươi bốn giờ, đáng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.

Thuốc SIROP NOFAL đã cho những người đã quá người làm hài đáng.

Bán tại hiệu Bào-chế:

CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế dược sinh hạng, kỹ nghệ
59, phố Paul-Bert, Hanoi
Giấy mời số 18

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
(Ký, phố Paul-Bert, Hanoi)

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI số 150

CÚI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có liềng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Bỗ-xá

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Xà-phòng Cadum

Một thứ xà-phòng tinh hảo mà không có chất rát da như xà-phòng Cadum rất cần để giữ vệ-sinh cho ngoài da.

Dùng nó lại còn lợi nữa, vì rằng nó không thấm nước, nó khô mãi cho nên dùng được đến hết, không phi phạm chút nào.

Trong nhà trong cửa ai ai
cũng phải có sẵng
THUỐC HƯƠN
PASTILLES
VALDA
đặng Khi có con nít đi học,
Khi cô ông già bà cả ra vô,
Cũng có người phải đi ra,
tới sở làm,
THÌ ĐEM THEO TRONG MÌNH
hoặc ngậm cho thơng cổ thơng hơi
Khỏi bịnh,
hoặc ngậm mà trừ bịnh,
như Khi sổ mũi, đau cổ, mệt thở,
ho đàm, tức ngực, vân, vân.
MÀ NHỚT LÀ PHẢI NHỚ
dùng lấy một thứ
THUỐC HƯƠN
PASTILLES
VALDA
mà thôi
bán đựng trong hộp
coi trên nhãn phải có hiệu chữ
-VALDA-
MỚI THIỆT PHẢI

J'offre aux Lecteurs et Lectrices
la possibilité de faire agrandir
LEURS PORTRAITS DE FAMILLE

Il suffit d'envoyer une photo, soit individuelle ou groupe sur laquel on voudra la personne que l'on veut : faire reproduire à M. G. CLAMANT, artiste-portraitiste, 51, r. Ordener, Paris (18e), qui vous restituera, avec l'exemplaire intact, un agrandissement 60 X 40 d'un fini et d'une ressemblance irréprochables pour être encadré, au prix de 35 fr. rendu franco à domicile avec emballage soigné et bien conditionné. Délai 30 jours environ — Mes travaux sont les plus artistiques, les plus ressemblants les moins chers de tout Paris.
Ne confondre avec : Provenir, Lorrain

THUỐC BỔ HẠNG NHẤT
TRICALCINE

Chữa khỏi các bệnh ở ngực *(ho lao)* bệnh suy-huyết, bệnh mềm xương và trợ-lực cho người đàn-bà nuôi con, bổ cho người ốm mới dậy.

KẸO NGẬM HO
OXYMENTHOL PERRAUDIN
để chữa các bệnh ở cổ họng và ở phổi.
như :
Đau họng, khản cổ, ho rét cổ, ho gió, đau phế-quản.

THUỐC THƠM XOA MŨI
OXYMENTHOL
(Thuốc bạc-hà)
để hôi vào mũi trị các bệnh ở mũi và ở cổ-họng.

Có bán ở hiệu thuốc LAFON & LACAZE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

THUỐC DRAGEES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Phần nhiều người chết vì bệnh thương-hàn và bệnh ho lao, thực hai bệnh ấy đáng ghê đáng sợ, vì làm cho hao mòn nói giống rồi chúng ta : ấy là bệnh hao mòn vậy. Bệnh ấy người ta thường không để phòng mấy, khi mới phải cũng không lấy gì làm nặng, sau dần dần nó làm cho yếu các phổ tạng và làm cho giảm bớt cả chân huyết đi nữa. Nếu khi có bệnh thời-khí nào xảy ra thì người khỏe con có thể chống lại được, chứ người ốm bị bệnh hao mòn này chắc là mắc phải.

Vậy thì nên dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai). Dùng thuốc này thì da mất xanh, sức lực lại khỏe mạnh, công việc lại muốn làm ăn như thường, ăn uống dễ tiêu, thác mạnh lạ lùng.

Chỉ dùng vài lọ *Dragées Rabuteau*, thì chẳng còn sợ gì bệnh hao mòn nữa.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3040

CHỈ MỘT THỨ
RƯỢU BỔ
33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai : **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

Bình ghẻ chốc
Bình thường ghẻ chốc, lác
LÁC, NGHỨA, DA TRẮY KHÔ, NỨC GHẺ
Trong khi bị bình, trong cơn nóng, da thấy ngứa, thì tuyệt nhiên không nên dùng thuốc thoa
FLORENTINE
Các ông dùng thử một lần, coi có quả thuốc thiết hiệu-nghiệm vậy chăng
Cả cụng người đã chứng chắc hay thậy !
Chưng các nhà thuốc đã tại sở :
52, R. de Grenelle PARIS
Thuốc đán FLORENTINE

DELEULE ET DETOUILLON
76, Rue Jules-Ferry, Hanoi
Súng và thuốc đạn Hiệu « *Verney Carron* »
MUỐN HỎI TIN TỨC GÌ HAY GIÁ CẢ XIN TRẢ LỜI NGAY

Cách thức tra thuốc COLLYRE JAUNE

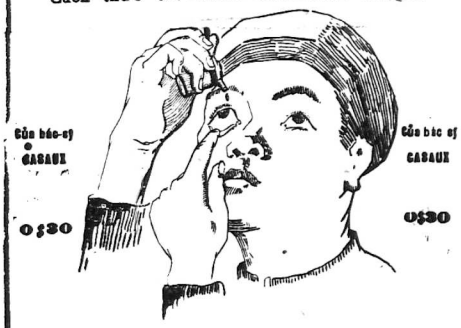

Bán tại hiệu Bảo-chế « CHASSAGNE »
59, Rue Paul-Bert - Hanoi.

MỚI VỀ!! MỚI VỀ!!

Hiệu ÉTABLISSEMENTS INDOPHONO
58, Rue Paul Bert, Hanoi

Vừa mới nhận được rất nhiều đĩa hát Annam thanh bằng điện hiệu VICTOR như là Bồng Mạc, Sa Mạc, Sầm, Á Đầu Chồng Quan Âm Khoa Chèo Cải Lương Tương và Cải Lương Saigon, Hát Chèo những câu hát vợ chồng Sầm và Nhất Sĩ nhi Nông rất hay và những đĩa hát Lào rất lạ. Các ngài gửi commande về mua ngay kẻo hết.

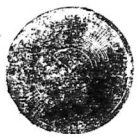

Etablissements Indophono kính cáo

MAUX
D'ESTOMAC

Crampes, tiraillements, pesanteurs, digestions difficiles, tous ces malaises douloureux disparaissent en quelques jours, grâce au régime du

PHOSCAO

Le plus exquis des déjeuners.
Le plus puissant des reconstituants.

Le régime du Phoscao est conseillé par les médecins aux anémiés, aux convalescents, aux vieillards et à ceux qui souffrent de l'estomac ou qui digèrent difficilement.

ENVOI GRATUIT D'UN ÉCHANTILLON

BÁN TẠI :
G. M. R.
HANOI

MỖI HỘP :
Bột trẻ con . . . . . 6 fr. 25
Hạng có đường. . . . . 6 fr. 25
Hạng không có đường. . 8 fr. 25

IMPERATOR
SUPÉRIEUR AUX ANIS
là
thứ Rượu Áp-sen
rất thơm ngon

UỐNG TIÊU-THỰC VÀ GIẢI-KHÁT

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3007

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kê-nghiệp
Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin
GIẤY NÓI SỐ 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm mới dậy bà ở cữ . . . . . Một litre :* 2$50
Trước khi ăn cơm nếm một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* 1,25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* 1,25

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm . . . . . Một chai :* 1,50

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3003

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

N° 3603 du 24 Mars 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 41 (Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 23 Mars 1929) Mỗi số: 1 xu

GIÁ MUA CÓ HẠN	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
Téléphone N° 180

PUBLICITÉ

Annonces le c/m. . . . . . . 0$80
Réclames — 1,00

Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

ÂM NHACJ

Tôi rất tiếc hôm nọ vì bận việc không tiện lại mừng hội Tri hòa được phép mở cuộc sổ số để dựng hội-quán, nhưng tôi dầu không có mặt mà trong lòng thật biểu đồng tình với quí-hội.

Nghề nhạc của nước ta ngày xưa là thế nào, thì cái lối ghi chép các xoang đàn điệu hát của ta nó hồ đồ quá không có sách nào ghi-chép được mà để lại, cho ta biết được rõ. Duy tôi chỉ nghiệm ra rằng, cũng bấy nhiêu bài đàn thường gảy, khổ đàn, nhịp đàn, tiếng đàn cũng vẫn dùng bấy nhiêu chữ, đem bài ra mà xem thì chấm câu cũng vẫn thế, mà ba mươi năm về trước thì gảy khác, mà bây giờ gảy khác. Dì chi tôi là một nhà học lỏm, cầm cái Nguyệt cũng dạo được giam ngân, đánh nổ được mấy bài lưng nhưng, như Lưu-thủy, Kim-tiền, Tứ đại, Cổ bản; mà có lúc đờn chơi thả trùng dây tiếu xuống một chút cho tiếng rẻ sang-long với dây đài, cũng đánh được Long âm, Ngũ đối, hay là đàn cháu vân của mấy nhà cung sĩ, mà bây giờ tôi có gảy chơi cho mấy nhà âm-nhạc kim thời nghe, thì ai nấy bảo là những tiếng đàn ở đâu, chứ không vào cung bậc nào cả. Là bởi tôi ngày thuở nhỏ có học lỏm được ít nhiều, từ ấy đến nay vẫn cứ theo điệu xưa nhịp xưa mà đánh, không có theo cái cuộc tiến-hóa từ thuở ấy đến giờ, mà cuộc tiến-hóa ấy thì nhiều, tai tôi nghe nó khác hẳn những xoang điệu ngày xưa. Rồi chắc hẳn hai mươi năm về sau nữa, cũng vẫn mấy bài đàn ấy, mà con cháu ta gảy khác hẳn bây giờ. Xem như đó, thì cái cách ghi-chép tiếng đàn của ta chỉ đạt rõ ngũ-âm (*hồ, sừ, sang, xê, cống*) mà không đạt được âm nào dài vắn bao nhiêu, những chỗ nghỉ lâu chóng thế nào, từ nhịp trên xuống nhịp dưới còn có bao nhiêu nhạc-sư, chỉ lấy ngôn-truyền lấy đàn mà dạy đàn, chứ không có lối chữ nào đạt rõ, như là những tiếng buông, tiếng nắn, tiếng rồi, tiếng chim, tiếng khoan, tiếng mau, vân vân.

Kể mới đây, lại có cái phong-trào Tây nhạc, đám hiếu niên có Tây-học hết tất là rồi theo cả, dẫu có đem đàn Tây mà thử đánh những khúc ta, cũng là một việc cầu-kì mà nghe chơi, nó ngộ trong chốc lát mà thôi, chứ hai thứ nhạc không sao dung hợp nhau được. Vả những đàn tây, chia mỗi cung làm bảy âm, mà cung ta có năm âm thì hành ra trong năm âm chỉ sóng đúng được có một, còn thì là âm mượn, chỉ được gần na-ná, nghe nó ngô-nghê không còn chút tinh thần nào cả. Tiếng đàn ta lại cốt ở nắn nhiều hơn ở cung bậc, mà trong phép kì-âm tây không có cách chỉ chỗ nắn thế nào. Chắc rằng nếu không có ai nghĩ đến, thì âm nhạc ta rồi thì mất hẳn, nghĩa là người có học không dùng đến, bỏ cho kẻ vô học gảy tầm bậy thế nào vui tai thời thôi.

Tôi thiển-nghĩ hội Trí-hòa có một cái chức-trách rất trọng. Nên bàn nhau trong các nhà yêu âm-nhạc, trước hết hãy tập lấy cái phép kì âm (*Solfège*) của Tây, sau rồi bổ thêm cho đủ mấy chỗ-khuyết, để mà ghi-chép được hết các âm, thanh, và các nhạc-sư riêng của ta, đặng mà chép lấy những bài đàn, những điệu hát, hiện đương dùng bây giờ, rồi thì cố sức hỏi những nhà đờn giỏi đã nhiều tuổi, mà ghi lấy những điệu đờn hồi cận cổ, nghĩa là mới từ đời Tự-đức đến giờ mà thôi, mà bây giờ đã gần lạc hết rồi. Sau nữa thừa những việc khảo cứu đó mà cố gây nên một thứ âm nhạc hợp-thời mà có nghĩa-lý. Sau cùng nữa tìm xem có cách nào dung hợp hai cái quan-niệm Tây Nam về âm-nhạc hay không?

Việc là việc to không phải trò đùa vậy.

V

Một trận ghen tuông rất gớm ghê!

Tên gian phu bị đâm thủng ngực và thủng bụng chết ngay lập tức

Mới đây ở làng Trương-bình thuộc thành-phố Chợ-lớn Nam-kỳ có xẩy ra một trận ghen tuông dữ tợn, ai nghe cũng phải sởn gáy rùng mình.

Số là Phan-văn-Xau, nông-phu tại làng Trương-bình đã lâu rồi vẫn có lòng nghi cho vợ không được chính-chuyên, song vì vô bằng-cớ nên khó thể làm gì được.

Kể bữa rồi đây, chẳng rõ sự thiệt bay là chàng ta muốn lập mưu-kế để thử dạ đàn-bà, nên nói với vợ rằng: chàng ta mắc đi thăm một người trong thân-tộc đau nặng lắm. Vậy sự đi này chưa chắc được là lâu bay mau mà nói trước, vậy thì nàng cứ ở nhà làm ăn, trông nom cửa nhà. Dặn-dò xong, Phan-văn-Xau bèn ra đi. Chẳng dè chàng ra đi sớm mai, kế chiều lại thì trở về liền. Vừa bước vào trong thì thấy vợ chàng ta đang nằm trên canh tay tên Lê-văn-Tu, 33 tuổi mà ôm-ấp. Mà tên Lê văn-Tu lại là bạn chí toàn chí thiết của Phan-văn-Xau bấy lâu nay (!?).

Thấy thế, máu ghen ai chẳng chau mày nghiến răng, chàng ta nổi khùng lên, bèn lập tức rút con dao ra nhắm ngay ngực của tên gian-phu mà đâm cho mấy vết, máu tràn ra lai láng. Đã vậy mà chàng ta chưa hả cơn tức giận, liền đè xuống rồi lấy dao mà đâm bụng và cắt luôn dương vật của tên Tu, tên gian phu liền chết lập tức.

Xong rồi, chàng ta tính thí mạng luôn con dâm phụ ấy, xong may cho con dâm phụ xách quần chạy khỏi rồi trốn mất. Sau tấn kịch ấy rồi, Phạm-văn-Sau cũng tìm phương chạy trốn. Song không lâu, qua ngày sau thì đã bị quân lính tìm bắt được dẫn đến quan. Nhưng hỏi Sau thì chàng cũng chịu thiệt và kể hết tự sự trước sau như việc đã xẩy trên kia, chớ không hề chối.

Theo như việc này, nghĩ cũng khá thương cho tên Sau, bởi bạn chẳng thiệt lòng, vì vợ không trọn tiết, nên chàng ta mới làm nên cái tội-ác ấy.

Ôi tình bè bạn!
Ôi nghĩa vợ chồng!

Kuôcq ngu'w mo'lq
ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq:
sa'cq, huyênf, na'ngj, boiz, ngaw
q f j z w

Tin thêq-gio'iq

Ngày 20 Mars 1929

Nước Pháp

Việc lương thực của quân lính

Thứ dân nghị-viện đã ưng-chuẩn việc trù tiền để tăng lương-thực của quân lính.

Trú binh ở Trung hoa

Quan thủ-tướng Poincaré xướng vấn-đề tín-nhiệm thì thứ dân nghị-viện đã theo ý ngài mà bỏ 342 vé đối với 233 vé ưng-chuẩn một khoản của đảng xã-hội xin bãi các số tiền chi về trú-binh ở Trung-hoa.

Nhật-bản

Việc giảm số các nhà dự bảo

Về việc bản dự-án luật pháp định giảm số các nhà dự-bảo, đêm hôm qua thứ dân nghị-viện họp một buổi rất náo-động. Tuy ngày hôm nay là ngày quốc hội, song sau lại hoãn đến hôm nay.

Đảng Seiyukai, là đảng về phe chánh phủ xin truy vấn hơn 50 ông nghị viên của đảng phản-đối, về tội hủy phá công-văn, và dụng tâm ngăn-trở công việc của nghị-viện.

Học-sinh về tả đảng

Hội-đồng quản-trị của nhà đại-học Hoàng gia ở Đông-kinh có nghị rằng những học-sinh có tên ở các tả-đảng đã có trong thì cũng không được vào học ở trường đại-học ấy.

A.R.I.P.

Lễ cưới hoàng thái tử nước Na-uy

Mười vạn người ngoài-quốc đến thành Oslo

Đám cưới hoàng-thái-tử Olaf và công chúa Martha rất trọng thể. Nhân lễ cưới có mở hội rất to. Số người ngoại-quốc nhân dịp ấy đến thành Oslo hoặc đi xe-hỏa, hoặc đi tàu thủy, hoặc đi ô tô cộng tới 100.000 người.

Ngày hôm thứ năm từ sáng sớm công-chúng đã đứng đợi ở phố Karl Johan, là phố đám cưới sắp đi qua. Lính thị vệ cùng phường nhạc đứng ở trước cửa hoàng-điện, còn quân lính đứng bộ vệ hai bên rãy đường. Đám cưới có 18 cái ô-tô, khởi hành ở hoàng-điện, hồi 11 giờ 40, công chúng hoan-hô. Mười hai giờ trưa, thì tới nhà thờ Saint Sauveur. Nhà thờ có kết hoa. Lễ cưới làm theo lề thường của Na-uy, chỉ thêm học-sinh hát lễ mà thôi. Vị Tổng-giáo chủ Johan Lunde, đọc một bài giảng về một bài trong kinh-thánh, rồi phường nhạc thổi bài quốc-ca. Khi hoàng-thái-tử và công chúa ở nhà thờ ra, công chúng lại hoan hô, và đi theo mãi đến hoàng-điện. Hoàng-tử và công-chúa phải ra đứng trên bao lơn, cho công chúng hoan-hô. Cả ngày hôm ấy có đặt cuộc vui cho công-chúng chơi.

HAIF DAMF

Vă'n nữ-giới

Trong một bữa tiệc lớn ở Hà thành hôm nọ, không biết câu chuyện lan man thế nào, có mấy nhà Thâu-khoán lại bàn đến văn nữ-giới, một ông khen bà Thị Điểm như các ta thuở xưa, thật đáng gọi là tay thạo về nghề dịch thuật. Cứ lấy thước mà đo thì chưa biết chừng đánh giá bao nhiêu tiền một « kúyp » (« ètre ube). Ông dẫn một câu của bà Thị Điểm đã dịch thuật ở trong truyện « Chinh-phụ ngâm 征婦吟 » như sau này:

« Thập ước giai kỳ cửu độ vi »
十約佳期九度違
Dịch nghĩa là:
«Lời sao mười hẹn, chín thường đơn sai»

Bỗng có một ông Tây-đen đứng dậy, trợn mắt trợn mũi, giơ tay giơ chân mà cãi rằng: Dịch thế..., bảo hay..., không có hay!... Cứ như bên Ấn độ tôi thì dịch nghĩa là:

« Lời sao mười hẹn, đơn-sai cả mười »
Vì những người đến vay nợ tôi, tôi chang thấy ai đúng hẹn một lần nào!

Hif dinhf, Nguyênw-v'an-Tôi

Vif sao viêcj nông-tang lâu tiênq bôj?

(Tiếp theo)

Kể qua mộ vài việc nhỏ mọn đã khác nhau rõ rệt như thế. Trăm nghìn công việc khác của mình, đại để cũng thua kém của người rất xa.

Vậy sao không nghiên-cứu học đòi?

Vả chăng cũng việc cải-lương, tiến chủng nào có cao xa khó khăn gì lắm; chẳng qua chỉ cốt ý tứ, tinh cần; cốt dụng công, lưu tâm; cốt có thứ tự, ngăn nắp đấy thôi. Hễ biết suy xét làm ăn một cách khôn khéo, cũng đủ vượt khỏi nỗi khó khăn, đơn hèn như tình thế ở thôn quê ta ngày nay.

Nhiều nước nhỏ như nước Đan-mạch, nước Na-uy, cũng còn nổi tiếng phú cường trong hoàn hải, chỉ bởi có nghề nông thịnh vượng vô cùng.

Nông dân ta sao không theo gương sáng mà hồi tỉnh lại, săn sóc đến những việc đáng săn sóc, trút bỏ hẳn những cổ tục quá xưa.

Này tiền bỏ ra mua vai mua vế, hoặc đề khao cửu ma chay, đến khuynh gia bại sản vào không ta thán; sao chẳng bỏ nhau kẻ ít người nhiều, mua báo chí, lập nông-viện, xem cho thêm tư tưởng, rộng kiến văn và để kinh nghiệm việc mình làm.

Này bắt khoản đám hoang thai, bể bai việc hiếu hỉ xem ra lý sự có ngọn có ngành, sao trói ra tai hạn hán, sinh nạn keo sâu, chẳng dựng công nghiên cứu, phá trừ; lại nhắm mắt dựng đàn đảo vũ, cúng tiễn thần trùng?

Này, kéo bè kéo đảng để tranh dành nhau một vị-thứ không đâu, coi ra sốt-sắng, nhiệt-tâm lắm; sao không bàn lập hội Tương-tế, hội Liên-hiệp phường, để mua chung bột giống, phân hóa-học, điền khí v. v... để mở-mang việc ích lợi chung? hoặc là bán đụng hoa-mầu nông-sản, cho đỡ thiệt thòi một phần hoa-hồng vào những tay phường lái?

Nhưng thôi đại đa số các tiểu điền-sản nơi dân-quê mình hiểu lầm việc đời là vì ít học, chưa súc tiếp với cuộc sinh hoạt tối-tân; vậy còn mong ở các bậc tri-thức chỉ lối dẫn đường đưa ra khỏi nơi mờ tối.

Nay lại xét qua đến các nhà đại điền-chủ có quảng giao, có tư-cách, hoặc vì buôn may, vì đã khoáng trương kỹ-nghệ phát-đạt, hoặc vì viện đỏ trở nên giàu có, nay đi hiểu biết nghề nông cũng đáng quí-trọng như các nghề khác, nên ra công đua chen về nông giới; hoặc mua lại đồn-điền lập sẵn của các quí-quan, hoặc mạo-hiểm đi khai-khẩn đất mới.

Phần nhiều các ông ít kinh nghiệm không sành nghề, nên chỉ phải ủy thác cho người lính canh; hay là để cho người nhà trông coi lấy; rồi chẳng để chẳng đề ý cân nhắc các phương-sách mình theo đuổi; chẳng chịu đi đến các sở Khảo-cứu của nhà nước sưu-tầm lấy công việc thí-nghiệm đã kết quả. Dẫu có chịu dời chân đi coi nữa, chẳng qua như khách bàng-quan, xem lướt qua gọi là hiếu-kỳ đấy thôi. Có ông mua trại, lập ấp, hình như để dùng làm cảnh; người có, mình cũng nên có, khỏi thua bạn kém người.

Nói thế, không phải bảo rằng, hễ có đồn-điền là tự mình phải đứng làm quản-đốc lấy; mình phải chủ trương hết các công việc mở-mang đâu.

Nếu mượn được người quản-lý nông nghiệp tinh-thông, thực-hành lỗi lạc thì dù mình không ngó tới cũng chẳng sao. Khốn nhưng các ông sợ mượn người có học thức chuyên-nghiệp phải chi lương bổng cao quá. Cái quan-niệm ấy thiết tưởng phải nâng cao lên mới được.

Đã hay rằng dùng các nhà nghề học theo đường tắt, chi công xá được rẻ hơn, nhưng mà về phương diện nào chẳng thế, của rẻ vẫn của ôi.

Các nhà đại nông-nghiệp ngoại-quốc còn giữ trước học-sinh khi còn tại trường, rồi cấp học bổng cho; đến lúc tốt-nghiệp ra, lại xin cho tập-sự giảm bảy tháng, một hai năm trong một công sở khảo-cứu chuyên môn nào đó; và chi lương-bổng hình như đã làm việc với mình rồi; để lúc thạo nghề ra làm cho mình.

Cho hay biết chỉ dụng cho phải đường, vẫn khó hơn là thu vào, sẵn ra vậy.

Thanh-ba Nguyễn-văn-Long

Mấy chuyến xe lửa đặc biệt chạy Tourane trong dịp nghỉ Pâques

Trong dịp nghỉ lễ Pâques, muốn tiện việc giao-thông đường Hanoi, Vinh, Huế, Tourane, đạo Hỏa-xa phía Bắc sẽ đặt những chuyến xe-lửa chạy thẳng có đủ bốn hạng và toa ngủ hạng nhất với toa khách-sạn do *Hôtel Métropole* quản-lý, vào những ngày sau này:

Hanoi vô Tourane

Khởi hành từ Hanoi 19 giờ 40
— Huế 12 giờ 59 hôm sau
Tới Tourane 15 giờ 50;

Ở Hanoi khởi-hành

Ngày thứ sáu 29 Mars, có chuyến đi thẳng Saigon.

Ngày thứ ba 2 Avril, không có chuyến đi thẳng Saigon.

Ngày thứ sáu 5 avril, có chuyến đi thẳng Saigon.

Tourane ra Hanoi

Khởi hành từ Tourane 10 giờ 20
Khởi-hành từ Huế 13 giờ.
Tới Hanoi 6 giờ 37 hôm sau.

Ở Tourane khởi-hành

Ngày thứ hai 1er Avril. - tiếp với chuyến ở Saigon ra chậm lại 24 giờ.

Ngày thứ năm 4 avril. -- Không tiếp với chuyến ở Saigon ra.

Ngày chủ-nhật 7 avril --- tiếp với chuyến ở Saigon ra.

Các hành-khách ở đạo Bắc được tùy-tiện xuống ở dọc đường, nhưng lúc lấy vé phải xin trước với nhà la-ga nơi mình khởi-hành.

Tại tòa Thượng-thẩm

Tiêu tiền công-dân. — Đỗ-Khản, Ng.-khắc-Kế là kỳ-mục làng Phùng-thôn huyện Thạch-thất bị truy tố tiêu tiền công-dân và Nguyễn-khắc-Mộng cùng người làng ấy bị truy tố là không phải là chánh-hội mà tự-tiện ký giấy phát-ngân cho những tên kia lấy tiền quĩ ra, rồi chia tay nhau. Tòa Nam-án tỉnh Sơn-tây phạt tên Mộng 1 tháng tù án treo và 24 đồng, tên Khản 15 ngày tù án treo, tên Kế 1 tháng án treo, và 20 đồng, và bắt Khản và Mộng phải bồi thường mỗi tên 8 đồng trả quĩ làng, tòa Thượng thẩm xét không đủ chứng cớ tha cho cả lũ được trắng án.

Một ông lang băm. — Tên Dùa ở làng Ngọc-hà, huyện Hoàn long không biết nghề thuốc bao giờ mà dám chữa mắt cho hơn 20 người đau mắt, vì thế trong số người chữa mắt phải mấy người mù về hẳn. Tòa Nam án tỉnh Hà-đông phạt tên. Dùa 2 tháng tù án treo và bắt phải bồi thường 150p. Chi, 20p. cho Quý 5p. cho Hồ và 10p. cho Du. Tòa Thượng-thẩm y án và phạt thêm 40 đồng nữa.

Một người không có căn cước. — Ngày 26 tháng 12 tây năm ngoái Ng-văn-Hợp là cu-li xe bị lính cảnh-sát bắt về tội không có thẻ sưu. Khi giải về sở Cẩm thì tên ấy khai quán ở làng Sơn-trung, huyện Tùng-thiện, và trú ở phố Hậu an hộ Bắc thuộc xã Sơn-tây, nhưng hỏi không đâu nhận là có biết tên ấy cả. Tòa Nam-án tỉnh Sơn-tây phạt tên Hợp 6 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm tăng tội lên 8 tháng.

VA'N UYÊNZ

Sợ vợ

Ở đời nào biết hãi ai đâu,
Sợ vợ mà thôi thế mới đau.
Thua trí thấp cơ phờ nét mặt,
Nghe cồng xếp lệnh quắp chòm râu.
Ghê oai sư-tử hay gầm thét,
Mất giá nam-nhi những tủi sầu.
Nhất vợ nhì trời nên phải khiếp.
Tam bành mụ nổi bởi ghen nhau.

Vợ đe chồng

(Họa theo nguyên vận bài trên)

Từ rày nghiêm cấm chớ chơi đâu,
Đừng có hoang toàng có lúc đau.
Thấy lạ nếu không chừa híp mắt,
Ra oai quyết phải vặt cùn râu.
Những là quen thói đi vui thú,
Chỉ để riêng ai chịu não sầu.
Liệu kẻo tam-bành cơn đã nổi,
Thử cho một trận biết tay nhau.

Chồng xin lỗi vợ

(Họa lại bài trên)

Từ rày ngồi xó chẳng đi đâu.
Nhờ lượng khoan dung kẻo nữa đau.
Thôi hãy dẹp oai đừng nóng tiết,
Để cho nở mặt được ngay râu.
Hoa tường liễu ngõ không thèm tới,
Cửa các buồng khuê khỏi phải sầu.
Những ước ao rằng sư-tử nín,
Gia-đình vui vẻ kính yêu nhau.

Nguyễn-thị-Tuyết

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng: 24 độ

Quan Thống-sứ đi Haiphong

Trưa hôm nay quan Thống-sứ đi Haiphong. Ngài định thương-thuyết với quan Đốc-lý Haiphong về những công việc của thành-phố, và đi thăm bến tàu và trường kỹ-nghệ thực-hành.

Kỳ thi thư-ký Thương-chính

Kỳ thi thư-ký tập-sự vào ngạch Thương-chính trước định mở tại Haiphong, Tourane, Saigon, Pnom-Penh và Vientiane vào ngày 2 và 3 avril 1929 thì nay hoãn vào ngày 22 và 23 avril 1929.

Nhất quỉ nhì ma...

Cách mấy hôm nay một cậu học-trò trường tư ở đường ga tên là Trần-đức-Chính 16 tuổi, nhà ở ngõ Nam-ngư số 9, ăn cắp của mẹ một hòm tiền và một bộ tam sự bằng đồng, đem bộ tam sự lại nhờ một người bạn tên là Đỗ-văn-Giu đem cầm cho Thị-Tam bán hàng cơm ở Thanh-giam lấy 7 đồng. Người mẹ có đi trình sở cẩm rằng mất trộm. Nay sở Mật-thám xét ra chính con là tên Chính lấy trộm. Hỏi thì Chính khai nhận mọi lẽ và đã chi dần đi tiêu đã đồng về. Còn tiền thì khai rằng mua thuốc chữa bệnh xấu xa của một nhân ngãi có môn-bài đã đồ cho và mua được một cái áo xa-tây, một cái mũ với một đôi giầy.

Một cái kiện ô-tô

Cái kiện này là kiện đã cũ vì việc xẩy ra đã ngót hai năm nay.

Nguyên ngày 30 avril 1927 một chiếc ô-tô Fiat có M. Darles là tổng quản-lý hãng UCIA ở Hanoi cùng vợ con ngồi, đi ở đường Haiphong-Hanoi và một chiếc ô-tô Peugeot có MM. Walter là chánh sở Bưu-điện và Renfiet là thanh-tra sở ấy ngồi, do *chauffeur* Ng-văn-Giao cầm máy, hai xe cùng chạy mau và đụng phải nhau.

Xe Peugeot đi trước chạy đến 60 *kilomètres* một giờ và xe Fiat chạy sau, chạy đến 75 *km* một giờ mà vượt lên trước.

Việc này phiên án ngày 6 octobre 1928 tòa án Sơ-thẩm đã hỏi rồi.

Ông Walter bắt đền ông Darles 10.000 đồng, sau rút xuống 2.000 đồng thì tòa cũng không cho.

Ông Darles cũng kiện lại phủ Toàn-quyền (vì xe của nhà nước) kiện cả MM. Walter, Refiet và người *chauffeur* thì tòa cho MM. Walter và Renfiet vô can vì chỉ là người ngồi xe của nhà-nước mà thôi, nhưng cho lỗi tại người *chauffeur* Ng-văn-Giao, nên bắt Ng-văn-Giao đền cho ông Darles 940p,20 và tiền phí tổn.

Phiên ngày hôm qua, tòa Thượng-thẩm y cái án của tòa Sơ-thẩm về khoản không cho phủ Toàn-quyền và MM. Walter, Renfiet được tiền bồi thường, nhưng bắc về khoản bắt chauffeur Ng-văn-Giao phải đền cho M. Darle. 940$20.

Như vậy là không bên nào phải chịu tiền bồi thường cả, chỉ phải trả khoản lệ-phí mà thôi.

Ai muốn hiểu thấu văn chương Cung-Oán, kíp mua một quyển « Cung-Oán Ngâm-khúc Dẫn-giải » mới xuất bản tại TÂN DÂN THƯ QUÁN, *86 trang rộng, giá bán 0$25.*

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Quan Thống-sứ xuống Haiphong

Chiều hôm nay từ 3 giờ đến 3 giờ 30, quan Thống-sứ sẽ tiếp tại tòa Đốc-lý, những người muốn thương thuyết với ngài.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Tin Trung-kỳ

HUẾ

Dịch trâu bò

Hiện nay ở làng Phù-bài, An-nông và Truồi đã có dịch trâu bò. Phần nhiều những trâu bò bị bệnh ấy khi mới phát ra thì chỉ bỏ ăn và đứng sững rồi nhều bọt miệng ra mà chết. Khi đã chết rồi thì ở lưng và bụng mọc những mụn nhỏ như là loại đậu chẳn gì mà chưa phát xuất ra ngoài vậy.

Sở Thú-y đã có dề phòng về việc ấy, hiện đã có chích thuốc cho những con chưa bị, song chưa rõ công hiệu ra thế nào.

Ngạch quan lại

M. Nguyễn-cao-Tiêu, tham-tá nội-các kiêm sung toản tu cổ học viện.

M. Hường-Khanh, quang-lộc tự-khanh lãnh thủ hộ phó sứ thăng lãnh phụng hộ sứ.

M. Vĩnh-Tứ, thị-độc học-sĩ, lãnh tư vụ kiêm nghi tả ty, thăng lãnh thủ hộ phó sứ.

M. Nguyễn-đức-Thứ, kiểm-tịch, ngũ hạng thừa phái phủ Tuy-an, đổi lãnh ngũ hạng thừa-phái huyện Sơn-hòa.

M. Hồ-Kiệt, ngũ hạng thừa phái huyện Sơn-hòa, đổi bổ ngũ hạng thừa-phái phủ Tuy-an

M. Trần-như-Thắng, cung-phụng ngũ hạng thừa-phái huyện An-phước, nay bổ lại-mục huyện ấy.

M. Hoàng-hữu Thế, cung-phụng ngũ hạng thừa-phái phủ Nội-vụ, đổi thừa-phái bộ-lại.

M. Trần-văn-Uyển, kiểm-thảo, nhì hạng thừa-phái Bộ-học, đổi nhì hạng thừa-phái phủ Nội-vụ.

M. Phan-khắc-Cung, kiểm bộ, tứ hạng thừa-phái, lại-mục huyện Mộ-đức, đổi tứ hạng thừa-phái tỉnh Phú-yên.

M. Nguyễn-Kỳ, ngũ hạng thừa-phái tỉnh Phú-yên, đổi đi lại-mục huyện Mộ-đức.

SINH, TỬ, GIÁ THÚ

SINH

Hoàng-thủy-Nguyên, con M. Hoàng-tích-Trý, hộ-tờ trường Thuốc, 48 Cầu gỗ.

Bùi-lê-Nhân, con M. Bùi-lê-Vỹ, làm ruộng, ở 14 phố thợ Rèn.

Nguyễn-bá-Thịnh, con M. Nguyễn-văn-Nghĩa, thư-ký xe lửa 81 hàng Điếu.

Ng-đức-Minh, con M. Ng-đức-Trang, thư-ký Hộ-binh, 90 Goussard.

Thái-văn-Trác, con M. Thái văn-Lễn, buôn bán ở 202 đường Huế.

Ng-văn Nhân, con M. Ng văn-Phúc, buôn bán, ở 42 hàng Khoai.

Trần-danh-Ngoạt, con M. Trần-danh-Tuế, giáo học, 51 hàng Nón.

Ng-văn-Toàn, con M. Ng văn-Nguyê, thợ cạo, ở phố Reinach.

Lưu văn-Thành, con M. Lưu-văn-Học, ở 18 phố Vĩnh-Thuận.

Ng-thị-Đô, con M. Ng-văn-Dư thợ nguội, 11 phố Sinh-tờ.

TỬ

Mme Ng-thị-Hai, 62 tuổi, ở 92 hàng Quạt.

GIÁ THÚ

M. Ng-ngọc-Điệp, 23 tuổi Đông dương Y-sĩ tỉnh Hưng-hóa, ở 32 phố Thuốc Bắc Hanoi đẹp duyên với Melle Ngô thị-Kim 19 tuổi, ở 61 phố Mã-mây.

Các cuộc vui tối nay

Cinema Palace : Variétés

Cinema Tonkinois : Laveneoosa

Cinema Pathé : Manon Lescaut

Quảng-lạc : Hai Bà

Ngày chủ nhật : Chinh tây

Tối chủ nhật : Nỗi lòng ai tỏ ? ? ?

TRUNG-BẮC HỌC-HIỆU

22, RUE LAMBLOT (PHỐ NHÀ THỜ)
Máy nói số 150

Có các lớp từ Đồng-ấu (cours Enfantin) đến Cao-đẳng (cours Supérieur).

Ngày giờ học và chương-trình theo g như các trường công. Buổi tối bao giờ cũng có lớp chuyên dạy chữ Pháp cho các học-trò thi vào làm các công sở hay vào học các trường Cao đẳng tiểu-học Nhà-nước.

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO :

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 30
— nhì,	—	10 40
— ba,	—	9 50
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô —	—	6 60

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước : 12 f, 35.

CÁC TIN TÀU

Tàu *Chenonceaux* đã từ Marseille sang Tàu và sang Nhật ngày 22 février.

Tàu *Chantilly* đã từ Marseille đi Đông-dương ngày 27 février.

Tàu *Songbo* đến ngày thứ sáu 22 Mars hồi 8 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong.

Các thư-từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 20 giờ 4 phút tối thứ năm 21 Mars.

Tàu *Général Metzinger* sẽ từ Saigon chạy sang Pháp ngày 2 avril đợi tàu *Claude Chappe* ở Haiphong chạy ngày 28 mars vào tới nơi.

Tàu *Athos II* đã ở Marseille chạy sang Tàu và Nhật ngày 8 Mars.

CÁC VIỆC LĨNH TRƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 25 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi đấu giá mua sắt chữ T. dùng cho sở ấy.

Việc thầu đáng 100 000 đồng
Ký quĩ tạm 2,500 đồng

Điều-lệ thầu để tại sở Bưu-điện 14 đường Brière de l'Isle Hanoi và tại sở Bưu-điện Haiphong.

Ngày 26 Mars 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi sẽ đấu giá làm 4 cái cầu bằng *béton armé* ở những chỗ km. 164+403, 165+160, 165+700 và 166+700 đường thuộc địa số 3 bis là đường Bắc-kạn qua Ngân-sơn lên Cao-bằng.

Việc làm đáng 9.044$10
Tiền dự phòng 955$90
Ký quĩ tạm 170$00

Ngày 15 Avril 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Trước-bạ (Sous Direction de l'Enregistrement des Domaines et du Timbre) đường Puginier Hanoi sẽ đấu giá mua các sổ sách và giấy in cho sở ấy trong năm 1929 các điều lệ xem tại sở ấy.

Ngày 14 Mai 1929 hồi 15 giờ. — Tại sở Thương-chính tổng cục ở Hanoi về sở nhà đoan 155.000 cái túi đay sợi và 3.000 cân dây để đựng muối.

Điều-lệ xem tại phòng thứ ba sở Thương chính Hanoi và tại phòng kế-toán sở Thương-chính Haiphong và Saigon.

Ngày 10 Juillet 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Hỏa-xa (là ga Hanoi) sẽ đấu-giá mua 65.000 *kilos* dầu lau máy nhà 50.000 *kilos* giao tại Hanoi và 15.000 *kilos* giao tại Tourane.

Điều-lệ xem tại sở Hỏa-xa (ga Hanoi, trên gác) tại sở Service Maritime Haiphong và tại kho xe-lửa (Magasin annexe des chemins de fer) Tourane.

« Âu-Tây tư-tưởng »

Là tên một thư-cục của bản-quán mở ra chỉ chuyên dịch các sách Tây rất hay, chia làm ba loại.

A. Sách văn-chương kinh-điển (bìa vàng)
B. Sách đọc cho vui (bìa đỏ)
C. Sách dạy phổ-thông (bìa xanh).

Mỗi tháng ra hai quyển bán mỗi quyển 8 xu (0$08).

Hiện đã in ra những sách sau này :

ALEX. DUMAS :

1. BA NGƯỜI NGỰ LÂM PHÁO THỦ : toàn bộ 18 quyển nhỏ, mỗi quyển. 0$08 hoặc đóng thành 4 quyển lớn có bìa toàn bộ. 1, 00

FÉNELON :

2. TÊ-LÊ-MẠC PHIÊU-LƯU-KÝ : cả bộ 10 quyển nhỏ mỗi quyển. 0, 08 hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa toàn bộ. 0, 80

DE LA BROSSE :

3. LỊCH SỬ ÔNG PAUL-BERT : có ba quyển nhỏ mỗi quyển . . . 0, 08 hoặc đóng vào 1 quyển lớn có bìa trọn bộ. 0, 15

J. SWIFT :

4. QUI-LI VE DU KÝ : có ba quyển nhỏ mỗi quyển . . . 0, 08 hoặc đóng làm 1 quyển có bìa trọn bộ. 0, 15

PERRAULT :

5. CHUYỆN TRẺ-CON : 1 quyển nhỏ. 0, 08

MOLIÈRE :

6. NHỮNG HÀI KỊCH CỦA TIÊN-SINH ; có 5 quyển nhỏ mỗi quyển 0, 08

LA FONTAINE :

7. THƠ NGỤ-NGÔN : (văn Pháp và văn Quốc-ngữ đối nhau) có 2 quyển nhỏ mỗi quyển. 0, 08

Tiền cước gửi Recommandé :

mỗi quyển nhỏ.	0$12
1 bộ « Ba người Ngự Lâm Pháo Thủ ».	0, 30
1 bộ « Tê Lê-Mạc Phiêu Lưu-Ký » . . .	0, 20
1 bộ « Lịch-Sử ông Paul-Bert » . . .	0, 12
1 bộ « Qui-Li Ve Du-Ký » . . .	0, 12
1 quyển « Chuyện Trẻ con ». . .	0, 12
1 quyển « Hài-kịch Molière ». . .	0, 16
1 quyển « Thơ Ngụ-ngôn ». . .	0, 12
Cả 7 thứ gói làm một gói . . .	0, 50

Hiện đương in :

1. DE BALZAC :
MIẾNG DA LỪA

2. LE SAGE :
GIL BLAS

Le PARFUM des HUMANITES

(SỬ-KÝ THANH-HOA)

Soạn-giả E. VAYRAC
Dịch-giả NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Văn chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển . . . . 2$00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00

Ở các tỉnh, xin tính thêm tiền cước gửi Recommandé : 0$30 thứ 2$00 và 0$19 thứ 1$00

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Ai có máy móc hỏng thì nên đến :

. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu-thanh tốt nhất bán và cho thuê ở :

Etablissements Indophono

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy đẹp tất đẹp thì nên đến :

G. M. R.
Demange

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến :

Banque de l'Indochine

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những :

Hiệu Nestlé

. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có :

MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến :

. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến :

G. M. R.
Phúc-Vinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn già hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến :

Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đạc thì nên đến :

G. M. R.
Nhà tằm tằm
Trịnh-xuân-Nghĩa

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến :

G. M. R.
L. U. C. I.

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem :

Cinéma Palace
— Tonkinois

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu :

Vinh-Mậu
Kim-Thái
Minh-Thái

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến :

Pharmacie Montés (Nhà ba chuông)
— Chassagne (Phố hàng Khay)
— Blanc
— Gillet (Vinh)
M. Rondon (Haiphong)
M. Hélary (Haiphong)

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh :

Quan Đốc-tờ : Loubet
— Piquemal
— Blot

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc-trái muốn bán thì nên đến :

Hiệu Đức-Long
Hoàng-xuân-Lan

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn săn bắn thì nên đến :

MM. Deleule & Detouillon

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến :

G. M. R.
Ferroud

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có :

Hiệu Hai Chinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến :

Tân Dân Thư Quán

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thửa câu đối phúng mừng thì nên đến :

. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Cuộc sổ số của Viện Quang Chất Đông dương

(Loterie de l'Institut du Radium de l'Indochine)

Những số trúng giải ra sau này :

1 số.	12.000 $ 00	4 số mỗi số được . . .	500 00
1 số.	4.000 00	20 số —	100 00
1 số	3 000 00	40 số —	50 00
4 số mỗi số được . . .	1 000 00	80 số —	25 00

Ngày mở số : 1er Mai 1929

Có bán vé tại Bản-quán

N. B. — Các ngài ở xa gửi mua, xin nhớ tính thêm tiền cước Recommandé gửi vé lại, tính như sau này :
Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé : 0 $ 20
Từ 1 vé đến 10 vé, — 0 30

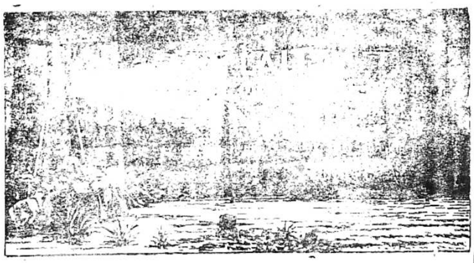

SÁCH MỚI BẰNG TIẾNG PHÁP

Une des énergies françaises Paul-Bert

Ấy là lịch sử ông Paul Bert có tượng đồng ở vườn hoa ngay tòa Đốc-lý.

Người nước ta ai cũng nhớ mang máng cái công đức lớn của ông Toàn quyền Paul Bert mà không ai biết đích lịch sử ông thế nào. Nay quan Thống đốc Nam kỳ Blanchard de la Brosse mới bổ cái khuyết điểm ấy. Ngài đã soạn ra sách này in bản một lần đã hết rồi, lại vừa cho bản quán tái bản bằng giấy thường, trong có vẽ, mỗi quyển bán có 0p.20.

Tiền cước gửi mỗi quyển 0p.12.

Số 20

Người ngọc rơi châu

(Mỹ-nhân lệ)

美人淚

Trước giả : LÝ-ĐỊNH DI
Dịch giả : NGUYỄN-ĐỖ-MỤC

« Trong thư ta em có nói đến việc « chàng Kiếm-lư định thuê thuyền đi « Quảng-đông, để tìm di-hài nàng Đông-« anh. Giả-sử chàng có rẽ sang Thiếp-« khê thì nên mau mau bảo chàng đừng « đi nữa.

« Cái tin đồn nàng Đồng-anh ở Quảng-« đông, quả là tin không thực. Nếu hai « em có thể viết thư trước cho chàng « Kiếm-lư mà bảo chàng thẳng đường « đi sang Hồng-đô ngay thì thật tiện việc « nhiều lắm.

« Bởi vì nàng Đồng-anh bây giờ đang « mong đợi có người đến cứu, ngày dài « đằng-đẵng chẳng khác năm trường. « Nghĩ sao cho khỏi lỡ việc thì tùy hai « em định liệu.

« Gió đông lạnh-ngắt, hiu-hắt hơi « may, dám xin hai em giữ ngọc gìn « vàng, sau này ta còn gặp nhau, chị « được tin gì, sẽ lại chuyền báo.

« Huệ-hoa thủ thú. »

Nàng Thiều-hoa đọc xong bức thư của nàng Huệ-hoa, hai hàng nước mắt, chẩy xuống dòng dòng. Nàng ngảnh nhìn nàng Băng-hoa mà bảo rằng :

— Ta đọc bức thư này, chẳng khác nào như dao đâm vào ruột, đứt ra từng khúc một, còn nỡ lòng nào mà đọc đến bức thư nàng Đồng-anh nữa !

Bấy giờ bà Kim-thị vừa sực ở phòng ngoài bước vào. Bà cười mà hỏi hai nàng rằng :

— Thư của ai gởi đến mà hai nàng lại buồn-rầu như thế ?

Bởi vì đứa nữ-tỳ thấy hai nàng cùng nhau khóc lóc, vội vàng chạy ra mách bà Kim-thị. Bà Kim-thị có ý kinh-ngạc mà phải chạy vào. Hai nàng nghe lời bà Kim-thị hỏi, vẫn còn thẫn-thức chưa nói ra lời.

Sau nàng Băng-hoa mới gạt nước mắt mà đáp rằng :

— Có tin ở Dương-châu gởi đến thì nàng Đồng-anh đang gặp bước nguy-nan, nghĩ tình chị em bạn gái với nhau, chúng tôi không thể nào mà cầm được giọt lệ.

Bà Kim-thị nghe lời nàng Băng-hoa, lại cười mà bảo rằng :

— Thế thì nàng Đồng-anh hãy còn sống ở trên cõi đời, đáng lẽ hai nàng phải lấy làm mừng-rỡ, cớ sao lại than khóc !

Nàng Băng-hoa nói :

Dám thưa dì-mẫu ! còn sống vẫn là một việc đáng mừng, nhưng sống mà ở trong một cái địa-ngục sầu thẳm thì sự đau-đớn ấy lại gấp mấy mươi lần, chẳng thà chết đi còn hơn !

Bà Kim-thị nói :

— Hãy nói cho ta nghe những sự sầu thảm của nàng Đồng-anh hiện bây giờ thế nào ?

Nàng Băng-hoa nói :

- Xin đem đọc bức thư của nàng Đồng-anh để dì-mẫu nghe.

Bà Kim-thị gật đầu. Nàng Băng-hoa mới mở bức thư ra đọc.

Bức thư như sau này :

« Thư trình chị Huệ-hoa nhã-giám.

« Từ khi tương-biệt, thẩm-thoắn đã « tám tháng trời. Biết bao lần chết đi « sống lại, em viết thư cho chị, chị tiếp « được thư, chắc chị cũng phải kinh-ngạc « vậy.

« Tuy vậy, tấm thân bèo dạt, lênh-đênh « nào biết về đâu, một cánh hoa tàn, vùi « dập đã đành phận thế. sự đau đớn trong « khi em hãy còn sống, lại càng không « muốn cầm bút mà viết nên lời.

« Từ khi em sang ở Hồng đô, thẩm-« thoắn đã nửa năm. Trong nửa năm « trời ấy, một tháng ba mươi ngày, một « ngày mười hai giờ, chẳng một lúc nào « em không lấy nước mắt hòa lẫn với « máu mà rửa mặt vậy.

« Sầu dài rằng-rặc, đường xa thăm-« thẳm, một mình với bóng, ngọn đèn « đêm khuya. Tình này cảnh ấy, kể sao « xiết nỗi đau lòng.

« Nay em xin đem những cái nông-nỗi « sau khi tương-biệt mà kể cho chị nghe : « khi em gieo mình xuống sông thì dòng « nước cuốn đi, em liền mê mẩn chẳng « biết chi nữa thình-lình bỗng nghe có « người nói ở bên tai rằng : « Nàng đã « thở ra được nhiều nước lắm, chắc « không hề gì. »

« Bấy giờ em đang bàng-hoàng, không « biết mình ở chỗ nào thì bỗng lại thấy « thở, có một mụ già chạy đến đỡ chốn « cho em, và dặn em nằm yên mà ngủ « đi một chút.

« Khi ấy em đã hồi tỉnh, cái nhìn thân « mình thì ra đang nằm lại trong một « cái thuyền lớn, biết rằng còn ở trên « mặt nước, lại toan đâm đầu xuống « sông, nhưng không thể nào gượng « dậy cho được.

« Em liền bảo mụ già ấy rằng : « Tôi « muốn chết chứ không muốn sống, xin « mụ lại làm ơn mà bỏ tôi xuống dòng « sông. »

« Mụ già cười mà bảo em rằng : « Mặt « hoa da ngọc như nàng, nếu chủ-nhân « có lòng thương-yêu thì sau này ở nơi « nhà vàng, ngồi trong rèm châu, cái « hạnh phúc của nàng biết thế nào mà nói « cho cùng, can-chi nàng lại muốn chết »

« Chị Huệ-hoa ôi ! Chị thư nghĩ đó mà « coi : em nghe câu nói ấy thì nhịn làm « sao cho được. Đành rằng ngọc vỡ, còn « hơn ngói lành !...

Nàng Băng-hoa đọc đến chỗ ấy, tiếng nghe rên-rỉ, nước mắt chứa-chan bỏ bức thư ở bên cạnh, mà nức-nở hồi lâu, không thể nào đọc nốt được. Nàng Thiều-hoa cũng ngồi ngảnh mặt vào tường mà xùi-xụt khóc, không muốn nghe nữa.

Bà Kim-thị nói :

— Sao nàng Đồng-anh lại không may đến như thế ! Nàng gặp bước gian-nan ấy thì sự đau-đớn so với khi ở nhà, lại gấp hơn biết mấy mươi lần ! Băng-hoa cháu ơi ! Cháu hãy đọc nốt đi, ta muốn nghe xem kết cục thế nào.

Nàng Băng-hoa vâng lời, lại cầm bức thư mà đọc tiếp theo rằng :

« Bấy giờ bỗng có một người đàn-ông « chạy đến thăm em, rồi bảo mụ già kia « rằng : « Người con gái này xinh-đẹp « lạ thường ! Mụ nên phải hết sức trông « nom. Nếu nàng có mệnh-hệ nào thì ta « trách-cứ vào mụ đó. »

« Bấy giờ em không hiểu ra cớ sao cả : « quân trộm-cướp chăng hay là phường « trăng hoa chăng ? Âu là ta hãy nhẫn « nại mà xem sau này rồi ra thế nào. « Thuyền đi trong mấy ngày thì em mới « dần dần đi lại được.

« Mụ già đối đãi với em rất tử-tế, nhưng « đề-phòng riết lắm, thỉnh thoảng người « đàn ông kia lại đến thăm hỏi, hắn « không hề dùng cường-lực mà cưỡng-« bách em điều gì.

« Sau đồi sang tàu bể, theo đường bể « đi đến Dung-thành, lưu ở Dung-thành « trong một tháng. Bấy giờ em mới hiểu « biết rằng người đàn ông kia nguyên họ « Thang đã quyên chức nhị-thiên-thạch « ở Phúc-kiến

« Chàng họ Thang dần quyến luyến cái « nhan sắc của em, nhưng ra ý quý trọng « em lắm, chỉ thường đến bên cạnh em « mà trò-chuyện nỉ-non Em gặp cái cảnh « nguy hiểm ấy, nhiều lần đã toan tự-tử « cho được trong-sạch, nhưng lại nghĩ « thầm : chàng họ Thang này vốn là « người hiền-lành, nếu ta lấy lòng thành « mà kêu van với chàng, may ra chàng « cũng không nỡ và tha cho ta về thì ta « lại được cùng chàng Kiếm-lư nối lời « thề xưa.

« Bởi vậy em mới đành nương-náu « qua thời cho đến ngày nay. Em muốn « đem cái tình hình ấy viết thư báo cho « chị biết. nhưng chàng họ Thang đã « nghiêm cấm mụ già kia, vậy nên mụ « già kia không dám vì em mà truyền đệ « thư-tin.

(Còn nữa)

Certifié l'insertion

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN